

610.729
ร 225 ค
1.6

ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการ เรียนการสอนและการบริการ
นักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล ของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

เก็บรวบรวมโดย
นาง วิมล ใจดีศรีนครินทร์

ปริญญาโท
ของ
ระเปียบ สีนปลานานนท์

20 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2531
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177285

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์
กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ รองศาสตราจารย์ชาญวิทย์ เพี่ยมบุญประเสริฐ และ
รองศาสตราจารย์ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ รองศาสตราจารย์
เคื่อน สินธุ์พันธุ์ประทุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัตน์ วรรณรัตน์ อาจารย์คุณภี
สรประสิทธิ์ อาจารย์บุญเจิด โภคธรรม ที่ได้กรุณาตรวจสอบและได้ให้ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัย
พยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ในการวิจัยครั้งนี้

ในที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อที่ให้กำลังใจและการสนับสนุนแก่ผู้วิจัย
มาโดยตลอด

ระเบียบ สินปานานนท์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ	10
	การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ	11
	การเรียนรู้ของผู้เรียน	12
	การสอนของอาจารย์	18
	ปัญหาค้นคว้าการเรียนการสอน	30
	การบริการนักศึกษา	37
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	45
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	46
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	48
	ลักษณะของแบบสอบถาม	50
	เกณฑ์การให้คะแนน	51
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	การจัดกระทำข้อมูล	52

บทที่	สารบัญ	หน้า
	การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5	สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	95
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	95
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	95
	การวิเคราะห์ข้อมูล	96
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
	อภิปรายผล	98
	ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	104
	บรรณานุกรม	105
	ภาคผนวก	114

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา พยาบาล	47
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	53
3	แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	58
4	แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี	59
5	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา รวมทุกวิทยาลัย จำแนกเป็นรายข้อ	59
6	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ รวมทุกวิทยาลัย จำแนกเป็นรายข้อ	61
7	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาของสถาบัน รวมทุกวิทยาลัย จำแนกเป็นรายข้อ	64
8	ค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษา รวมทุกวิทยาลัย จำแนกเป็นรายคำ และรวมทุกคำ	66
9	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาล กรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำแนกเป็นรายข้อ	67
10	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน ของนักศึกษาวิทยาลัย พยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาล กรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำแนกเป็นรายข้อ	71

11	คำสั่งพัฒนาคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาล ตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลกองการแพทย์ และ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำแนกเป็นรายชื่อ	76
12	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา ทุกวิทยาลัย ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	85
13	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นด้านการเรียนของ นักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	86
14	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา พยาบาลทุกวิทยาลัย ระหว่างชั้นปีที่ 1 - 4	87
15	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการเรียนของ นักศึกษาระหว่างชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4	88
16	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาพยาบาล ทุกวิทยาลัย ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	89
17	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาพยาบาล ทุกวิทยาลัย ระหว่างชั้นปีที่ 1 - 4	90
18	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการสอนของ นักศึกษาระหว่างชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4	91
19	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของ นักศึกษาทุกวิทยาลัย ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ	92

ตาราง

”
หน้า

20	แสดงผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของ นักศึกษาทุกวิทยาลัย ระหว่างชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4	93
21	แสดงผลการ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการบริการ นักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4	94

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนการสอนวิชาชีพพยาบาลเป็นการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพมาตรฐานสูงภาพแก่ประชาชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพการเรียนการสอนจึงเป็นการเตรียมพยาบาลที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการตามลักษณะวิชาชีพและมีความสามารถในการปฏิบัติพยาบาล การเรียนการสอนจึงประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องสัมพันธ์และสอดคล้องประสมประสานกัน (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 20) การศึกษาภาคทฤษฎีจะมุ่งให้ค่านิยมและเป็นการศึกษาเกี่ยวกับหลักวิชาการต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ทั่วไป (General education) และวิชาชีพ (Professional education) ส่วนใหญ่จะสอนในห้องเรียน ส่วนภาคปฏิบัตินักศึกษาจะได้ลงมือกระทำจริง ๆ โดยมุ่งให้มีโอกาสนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้กับผู้ป่วยในสภาพที่เป็นจริง มุ่งให้นักศึกษาได้เกิดทักษะ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน และช่วยให้นักศึกษาพัฒนาในด้านความคิดสติปัญญาที่จะช่วยให้การพยาบาลผู้ป่วยมีประสิทธิภาพ การจัดระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันนั้นมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้สอนจะต้องมีความสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้อย่างดี ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งที่เรียน และเกิดความสนใจ ตั้งใจเรียนเพื่อการศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ซึ่ง ธนิน ฐานพิทักษ์ (ธนิน ฐานพิทักษ์ 2516 : 17) ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า "ครูที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีการถ่ายทอดความรู้ดี และมีความประพฤติดี" ในความเป็นจริงมักพบเสมอว่า ครูมีความรู้ลึกซึ้งกว้างขวาง แต่ไม่สามารถทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในวิชาที่ตนสอนได้ ดังนั้นครูจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน แม้ตัวผู้เรียนจะเรียนไม่ดี ขาดความสนใจ แต่ถ้าครูมีความสามารถ ขอบกพร่องต่าง ๆ ของนักศึกษาก็จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เหมาะสมและสามารถ

อยู่ในสังคมได้เป็นสุขขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ปราณี สนิทวงศ์ (ปราณี สนิทวงศ์ 2515 : 51) ที่กล่าวถึงหน้าที่อันสำคัญของครูก็คือ การสอน การอบรม และการแนะแนวทางให้แก่การศึกษา ดังนั้นการสอนกับการเรียนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันนักศึกษา มิได้รอรับความรู้จากครูอย่างเดียว นักศึกษาจะต้องศึกษาหาความรู้ ค้นหาทดลองทำกิจกรรม และหาประสบการณ์ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตามครูก็ยังมีหน้าที่สอน จูงใจให้นักศึกษาเกิดความอยากเรียน เกิดความคิดริเริ่มรู้จักประเมินตนเอง ตลอดจนแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ครูที่ ความสำเร็จในการสอนจะต้องรู้กลวิธีสอน และสามารถสอนให้นักศึกษาเข้าใจแจ่มแจ้งควย ครูจึงควรมีความรู้ในสิ่งเหล่านี้คือ ความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาครู คือรู้หลักการสอน วิธีสอน การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน มีความรู้ทาง จิตวิทยาการศึกษา คือเข้าใจในพัฒนาการของนักศึกษา การเรียนรู้ของนักศึกษาและควรมี ความรู้พิเศษที่จะช่วยให้การสอนน่าสนใจขึ้น สำหรับผู้เรียนนั้นมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ดังนั้นจิตวิทยาการศึกษาดึงถึงลักษณะความแตกต่างระหว่างบุคคลในการ เรียนรู้ ควรพิจารณา ถึงองค์ประกอบต่าง ๆ 5 ด้าน คือความแตกต่างทางกายภาพ ทางอารมณ์ ทางจิต สังคม ทางความสามารถทางปัญญา ทางความถนัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความแตกต่างทางความสามารถทางปัญญา และความถนัดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมาก (กมลรัตน์ หล้าสูง 2525 : 45) ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษานักเรียนให้เข้าใจถึงความรู้ความสามารถ ความเชื่อ ความถนัดทางการเรียน ความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน เพราะมักจะปรากฏอยู่เสมอว่านักศึกษาเรียนไม่สำเร็จหรือเรียนช้ากว่าเวลาที่กำหนด เนื่องจากปัญหาทางการเรียน การสอน ซึ่งความสำเร็จของการศึกษานั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียง อย่างเดียว นักศึกษาจะต้องอาศัยความสามารถทางอารมณ์เขาช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อม ดังที่ ทราเวอร์ส (Traverse. 1958 : 396) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบ ทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งได้แก่ ความสนใจทัศนคติต่อสถาบัน วิชาที่เรียน อาจารย์ผู้สอน ความวิตกกังวล แรงจูงใจ การปรับตัวจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่า องค์ประกอบทางสติปัญญา

จากการศึกษาของ สมหวัง พิริยานุวัฒน์ (สมหวัง พิริยานุวัฒน์ 2522 : 68 - 82) เรื่อง "สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน" กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาที่ตกออกจาก 5 มหาวิทยาลัย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2513 และ 2514 จำนวน 161 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สาเหตุโดยตรงที่สำคัญที่สุดคือการแบ่งเวลาไม่ถูก ไม่ได้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และอันติบรอง ๆ ลงไปคือ การทำกิจกรรม นิสิตมากเกินไป การปรับตัวเข้ากับมหาวิทยาลัยไม่ได้ ทิศนะที่นิสิตนักศึกษามีต่อวิชา คณะ หรือ อาจารย์ผู้สอน และอันติบสุดท้ายมีความรู้และสติปัญญาไม่คอยดี นอกจากนั้นคณะกรรมการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2512 : 20) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาออกจากสถาบันการศึกษากลางคันมีเกือบทุกแห่งที่ออกมาคือ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลสภาการศึกษาไทย และคณะพยาบาลศาสตร์ สาเหตุที่ออกมาคือชอบตก ศึกษาต่อที่อื่น ไม่สามารถทนต่อสภาพการปฏิบัติงานได้ สุขภาพไม่สมบูรณ์ ไม่ชอบวิชาพยาบาล สมรส และอันติบสุดท้าย ก็มีปัญหาทางด้านครอบครัว

การผลิตพยาบาลใหม่คุณภาพที่มีปริมาณเพียงพอกับความต่องานนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เป็นการ จัดหลักสูตรที่ดี กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม การประเมินผลที่ถูกต้อง และความสามารถของอาจารย์ผู้สอน ดังที่ ไอแซกเซน (Isaksen. 1967 : 10) ได้ให้ทัศนะในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไว้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาใด ๆ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด นอกจากนั้นสถาบันยังมีความจำเป็นในการสร้างเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย จึงมีการจัดบริการให้นักศึกษา เช่น บริการหอพัก บริการอาหาร บริการสุขภาพ บริการทุนการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการ เรียนและบุคลิกภาพของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและรู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม (มหาวิทยาลัยมหิดล 2525 : 43)

ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงาน
 คำนวณวิชาการจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียน
 การสอนและการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่ง
 สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคนอื่น ๆ (สำเรือง บุญเรืองรัตน์ และคนอื่น ๆ 2524 :
 17 อ้างอิงมาจาก Spencer and Aleamoni, 1969) ที่เสนอแนะว่าวิธีการที่เชื่อถือได้
 และเที่ยงตรงในการประเมินผลการสอนของครูนั้นควรประเมินจากความคิดเห็นของผู้เรียน
 ที่เกี่ยวกับการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ผู้สอนจัดการอยู่ ทั้งนี้ก็เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้
 สังเกตการสอนของครูที่ยาวนานที่สุด และใกล้ชิดกับการสอนของครูมากที่สุด ฉะนั้นความ
 คิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจึงมีคุณค่าอย่างมากต่อการ
 ประเมินผลประสิทธิภาพและคุณภาพของการเรียนการสอน โดยศึกษาควมมีปัจจัยใดบ้างที่
 เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและเพื่อทราบความต้องการเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา
 ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้
 เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน และการจัด
 บริการนักศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสสำเร็จการศึกษา ประสบ
 ความสำเร็จในชีวิตและเป็นการป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษาอันเป็นการประหยัด
 ทรัพยากรของชาติอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัย
 พยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียน
 โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปีของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัย
 พยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการสอน โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับชั้นปีของนักศึกษา
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
6. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับชั้นปีของนักศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนจะเป็นแนวทางให้ผู้สอนที่ปรับปรุงการสอนใหม่ประสิทธิภาพและเป็นแนวทางให้ครูเรียนได้ปรับปรุงการเรียนให้บังเกิดผลดีและประสพผลสำเร็จในการเรียน
2. ผลของการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและจัดรูปแบบของการบริการนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ระดับปริญญาตรี (เทียบเท่า) หลักสูตรการศึกษา 4 ปี ชั้นปีที่ 1, ปีที่ 2, ปีที่ 3 และปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2530 ของสถาบันการศึกษายพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลหิรอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำนวน 1,886 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 5 แห่ง จำนวน 948 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

3.1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.1.2 ระดับชั้น จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3

และชั้นปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียน

การสอน

3.2.1.1 การเรียน ได้แก่ วิธีการต่าง ๆ ที่นักศึกษาทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การตั้งใจศึกษาหาความรู้ ความสนใจในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การทบทวนบทเรียน การแบ่งเวลาเรียน และความรับผิดชอบในการเรียน

3.2.1.2 การสอน ได้แก่ วิธีการต่าง ๆ ที่อาจารย์ใช้ในการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เช่น การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้กิจกรรมประกอบการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน และการประเมินผล

3.2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา ได้แก่ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการสุขภาพ บริการทุนการศึกษา บริการแนะแนว บริการกิจกรรมนักศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง การพิจารณาเหตุผลของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนและการสอน

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา ได้แก่ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการสุขภาพ บริการทุนการศึกษา บริการการแนะแนว และบริการกิจกรรมนักศึกษา

2. การเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ทางวิชาการทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ บรรยายภาค ในการเรียนการสอนตลอดถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้แยกออกเป็น 2 ประการคือ

2.1 การเรียน หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่นักศึกษาทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การตั้งใจศึกษาหาความรู้ ความสนใจในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน

2.2 การสอน หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่อาจารย์ใช้ในการสอนเพื่อให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมสอน การดำเนินการสอน การใช้กิจกรรม ประกอบการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน และการประเมินผล

3. การบริการนักศึกษา หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่จัดบริการให้นักศึกษา พยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวกสบายและพัฒนาตนเอง ได้แก่

3.1 บริการหอพัก หมายถึง การจัดสถานที่พักอาศัยให้นักศึกษาโดย วิทยาลัยพยาบาล เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการ

3.2 บริการอาหาร หมายถึง การจัดอาหารทุกมื้อให้นักศึกษา

3.3 บริการสุขภาพ หมายถึง การจัดบริการด้านการป้องกัน การส่งเสริม และการรักษาสุขภาพให้นักศึกษา

3.4 บริการทุนการศึกษา หมายถึง การจัดสรรทุนทรัพย์เพื่อการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ

3.5 บริการแนะแนว หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การให้ข้อสนเทศ การให้คำปรึกษา การจัดวางตัวบุคคล และการติดตามผล

3.6 บริการกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยพยาบาลจัดขึ้นให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และใช้อำนาจความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาที่สมบูรณ์แก่นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านการบำเพ็ญประโยชน์

4. อาจารย์พยาบาล หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ด้านการสอน ทางการพยาบาลทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และมีใบประกอบโรคศิลป์สาขาพยาบาล

5. วิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถาบันระดับอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางการพยาบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) สังกัดในหน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่จะศึกษาเฉพาะ 5 แห่งคือ

- 5.1 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ สังกัดกองทัพอากาศ
- 5.2 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดกรมตำรวจ
- 5.3 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก สังกัดกองทัพบก
- 5.4 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- 5.5 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ สำหรับวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ของกองทัพบกเรือไม่อยู่ในขอบข่ายการศึกษา ไม่เปิดรับนักศึกษาทุกปี จึงทำให้ไม่สามารถศึกษาได้ครบ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในเวลาจำกัด

6. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หลักสูตรการศึกษา 4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

ของสถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 แห่ง คือ วิทยาลัย
พยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัย
พยาบาลกรุงเทพ และวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียน
ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ถือ
เอาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมครั้งสุดท้ายที่นักศึกษาได้รับ แบ่ง เป็น 3 ระดับคือ

7.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่
2.75 ขึ้นไป

7.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ย
ตั้งแต่ 2.50 - 2.74

7.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่
2.49 ลงมา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ บทความ และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ โดยขอเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
2. การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. การเรียนของผู้เรียน
4. การสอนของอาจารย์
5. ปัญหาการเรียนการสอน
6. การบริการนักศึกษา

องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

จินตนา ยูนิพันธ์ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 27 - 33) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน คือ

1. ตัวป้อนของระบบการเรียนการสอน ได้แก่
 - 1.1 ผู้สอนหรืออาจารย์พยาบาล
 - 1.2 ผู้เรียนหรือนักศึกษาพยาบาล
 - 1.3 หลักสูตร เป็นเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์ของผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
 - 1.4 สิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนจะครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สภาพห้องเรียน

ขนาดและลักษณะของห้องเรียน แสงสว่างในห้องเรียน อากาศถ่ายเทในห้องเรียน ธารารวมถึงสิ่งแวดล้อมทางจิตใจและสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

2. กระบวนการดำเนินงาน เป็นการนำตัวป้อนทั้งหมด ซึ่งเป็นทรัพยากรมาก่อให้เกิดผลผลิตที่ต้องการ โดย

2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการเรียนการสอน

2.2 การกำหนดเนื้อหาวิชา

2.3 การดำเนินการสอน

3. การควบคุม การควบคุมช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน

4. ผลผลิต ผลผลิตของระบบการเรียนการสอน ทางพยาบาลศาสตร์คือผู้สำเร็จการศึกษา สามารถปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยอาศัยความรู้ และคุณธรรม มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพ และเป็นผู้รักษาระบบของวิชาชีพ

5. ข้อมูลย้อนกลับ ได้จากการวิเคราะห์ผลของการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้สอนได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบ เพื่อให้ระบบการเรียนการสอนดำเนินงานต่อไป และได้ผลผลิตที่ตรงกับความต้องการ

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พัฒนาการไปเรื่อย ๆ ไม่มีสิ้นสุด อันเป็นผลมาจากการมีประสบการณ์ทางด้านสมอง (Cognitive Domain) ด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) และด้านจิตใจ (Affective Domain) ส่วนการสอน หมายถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงมีความหมายรวมว่า หมายถึง วิธีการจัดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ที่มีจุดมุ่งหมายต่อกัน (จินตนา บุญพันธ์ 2527 : 13 - 14) การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องที่ยาก

จอห์น สไตน์เบ็ค กล่าวว่า "การเรียนการสอนเป็นศิลปะที่เหนือศิลปะอื่นใดในโลก เพราะ
ผู้ที่ครูปลูกปั้นขึ้นมาจะมีชีวิตอย่างไรก็ตาม...เป็นคน ซึ่งมีสมอง ความคิด และจิตวิญญาณ
(ดูมัย นีรดากร 2525 : 54 อ้างอิงจาก Steinbeck. n.d.) เพราะเหตุนี้ใน
การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านที่อาจจะมีอิทธิพล
ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น อาจารย์ผู้สอนหลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน
การประเมินผลการเรียนการสอน และปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนอื่น ๆ เป็นต้น

การเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาพยาบาล เป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบการเรียนการสอน
ในฐานะครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนมีความจำเป็นจะต้องศึกษาผู้เรียน
ให้เข้าใจถึงธรรมชาติของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
นอกจากนี้ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงความรู้ความสามารถ ความเชื่อ ความถนัด
ทางการเรียน รวมทั้งความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน (จินตนา บุญพันธ์
2527 : 47)

ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (ไพฑูรย์ สินดารัตน์ 2524 : 9) ได้กล่าวถึง การศึกษา
ธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องทำ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเหมาะสมขึ้น
2. ช่วยทำให้ช่องว่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอนน้อยลง
3. ช่วยให้การจัดเนื้อหาวิชาเป็นไปตามลักษณะความต้องการของผู้เรียน
4. การรู้จักภูมิหลังของผู้เรียนช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น
5. ทำให้สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาได้ถูกต้องเหมาะสม
6. ทำให้สามารถทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างเสริมและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
ของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น
7. ทำให้สามารถปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้เข้าใจหลักการดำเนินชีวิตในสังคม
มากขึ้น

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ ความเอาใจใส่ ความมานะอดทน และความขยันขันแข็งในการเรียน (สงัด อุทรานันท์ 2524 : 37) ผู้เรียนแต่ละคนจะมีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน บางคนจะมีความมานะตั้งใจ สนใจในการเรียนเป็นอย่างดี โดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับควบคุมเลย แต่ผู้เรียนบางคนจะไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนเลยถ้าไม่มีการควบคุม จึงไม่สามารถจะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ต้องมีผู้คอยชี้แจงกำหนดกิจกรรมกำหนดเวลาให้ตลอดเวลาในเรื่องลักษณะของการเรียนหรือพฤติกรรมการเรียนซึ่งแตกต่างกันนี้ โชว์ และเบิร์ค (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 51) อ้างอิงมาจาก Show and Burt. 1979) ที่ศึกษาถึงลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาจะมีความแตกต่างกัน 2 แบบ คือ

1. นักศึกษาที่เป็นพวกที่ศึกษาได้ดีในสภาพการณ์ที่มีโครงสร้างชัดเจน (High Structure) จะมีลักษณะดังนี้
 - 1.1 การเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้สอน
 - 1.2 เชื่อฟังและกลายตามผู้สอน
 - 1.3 มีความรู้สึกกังวลใจว่าจะต้องพบปะกับผู้สอนเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการเรียนการสอน
 - 1.4 มีความต้องการที่จะรู้เกณฑ์ของผู้สอน
 - 1.5 ขึ้นอยู่กับผู้สอนในการที่จะบอกความสำคัญของแต่ละหัวข้อที่จะสอน
 - 1.6 ขึ้นอยู่กับผู้สอนในการที่จะบอกความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อที่จะเรียน
2. นักศึกษาที่ศึกษาได้ดีในสภาพการณ์ที่มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นได้จะมีลักษณะดังนี้
 - 2.1 ตัดสินขบวนการศึกษาของตนเอง
 - 2.2 ไม่สนใจหรือบางครั้งอาจจะต่อต้านผู้สอน
 - 2.3 สนใจกับเกณฑ์ของตนเอง
 - 2.4 ต้องการข้อมูลที่จะมาช่วยกำหนดเกณฑ์ในการเรียนการสอน
 - 2.5 ชอบที่จะศึกษาค้นหาความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อที่จะเรียนด้วยตนเอง

นอกจากนี้ นักการศึกษาได้ศึกษาแบบการ เรียนของนักศึกษาซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ กัน ทั้งที่ โรสแมน และกราชา (ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล 2525 : 75 - 91 อ้างอิงมาจาก Reichman and Gracha. n.d.) และมีลล์ (Mills. 1972) ซึ่งได้แบ่งแบบการ เรียนของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. แบบแข่งขัน (Competitive) พวกนี้ชอบแข่งขันเอาชนะเพื่อนด้วยกัน โดยพยายามจะทำอะไร ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ เพื่อรางวัลในชั้นเรียนหรือเกรด และมีความรู้สึกว่าตัวเองต้องชนะเสมอ
2. แบบร่วมมือ (Collaboration) พวกนี้มีความรู้สึกว่าเราสามารถ เรียนได้ดีที่สุด โดยแลกเปลี่ยนความคิดความสามารถซึ่งกันและกัน พวกนี้จะขอร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อนและชอบทำงานร่วมกับคนอื่น เขาเห็นชั้นเรียนเป็นสถานที่สำหรับ สังคมปฏิสัมพันธ์ (Social Interaction)
3. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) พวกนี้เป็นพวกที่ไม่สนใจเรียนเนื้อหาวิชา ในชั้นเรียนตามแบบแผน ไม่มีส่วนกับเพื่อน ๆ และอาจารย์ในห้องเรียน มีความคิดว่า ห้องเรียนเป็นสิ่งที่ไม่น่าสนใจ
4. แบบมีส่วนร่วม (Participant) พวกนี้ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และ ชอบที่จะเข้าชั้นเรียน ต้องการเรียนรู้ให้มากที่สุดจากชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ชั้นเรียนให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ แต่จะมีส่วนร่วมน้อยในกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในแขนงวิชา
5. แบบพึ่งพา (Dependent) พวกนี้มีความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ น้อยมาก และจะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่บังคับหรือกำหนดให้เรียน พวกนี้จะเห็นว่าอาจารย์ และเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเป็นแหล่งโครงสร้างของความรู้ด้วยการได้รับคำแนะนำในเรื่อง แนวทางในการศึกษาว่าควรจะทำอย่างไร
6. แบบอิสระ (Independent) พวกนี้ชอบคิดที่จะทำเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง แต่จะฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน ทั้งใจศึกษาเรียนรู้เนื้อหาที่ตนเองรู้สึกว่า สำคัญและมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ลักษณะการเรียนของนักศึกษาที่แบ่งจากส่วนรวมในชั้นเรียนแต่ละแบบของ มิลล์ (Mills. n.d.) ซึ่งจัดเป็นพวกดังนี้

1. พวกที่เรียนเพื่อจุดมุ่งหมายจะไปประกอบอาชีพอื่น เป็นนักศึกษาที่ต้องการเรียนเพื่อไต่เกรดสูง ๆ หรือต้องการปริญญาบัตร พวกนี้หวังว่าเมื่อจบแล้วจะมีงานทำได้เงินเดือนสูงเช่นกัน พวกนี้ไม่สนใจสิ่งใดนอกจากเรียนอย่างเดียว

2. พวกใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Curiosity) เป็นพวกที่ต้องการเรียนเพื่อให้ไต่เกรดคิเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถเหนือบุคคลอื่น

3. พวกทำงานอย่างจริงจัง คือพวกที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และสัมผัสผลของตนเอง พวกนี้มีเชาวน์ปัญญาดี (Intellectual) มีความสนใจวิชาการต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง

4. พวกชอบรวมกิจกรรมการเรียน เป็นพวกที่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม

5. พวกเรียนตามสบาย คือพวกที่ต้องการความสะดวกสบายในชั้นเรียน ต้องการให้การสอนเป็นเหตุเป็นผล

นอกจากนี้ มิลล์ (Mills. n.d.) ยังได้ขอเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับนักศึกษาที่มีลักษณะต่าง ๆ ทั้ง 6 ประเภทคือ

1. นักศึกษาพวกที่ต้องการเรียน เพื่อให้ไต่เกรดสูง เขาต้องการปริญญาโดยเร็ว นั้น ให้จัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกฝนและฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นวัตถุประสงค์ชัดเจนขึ้น การสอนแบบฝึกฝนและฝึกปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนของผู้เรียนแบบนี้

2. นักศึกษาที่ไม่ต้องการเรียน เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนมีความสามารถเหนือบุคคลอื่น การเรียนการสอนที่จัดให้เหมาะกับนักศึกษากลุ่มนี้ คือการสอนแบบรายบุคคล เพราะทำให้เขาได้แสดงผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นการรายงานความก้าวหน้าของตนเอง กว้างใช้กลวิธีคู่แข่งชั้น มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม

3. นักศึกษาพวกที่ชอบทำงานและมีความภูมิใจในงานของตน พวกนี้ต้องการให้โอกาส
เขาแสดงความสามารถและแสดงผลงานที่มอบคุณภาพของเขา มีการให้รางวัลและคำชมเชย
ผู้สอนต้องชื่นชมในความสามารถของเขา การเรียนการสอนคือ ใช้การสาธิต หรือใช้
สถานการณ์จำลอง (Demonstration and Simulation)

4. นักศึกษาพวกนี้ต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และ
สัมฤทธิ์ผลของตนเอง พวกนี้เป็นพวกที่เชาวนปัญญา (Intellectual) มีความสนใจวิชา
ต่าง ๆ มาก พวกนี้ต้องการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ (Variety) เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
ของเขา การสอนที่ควรใช้คือ การค้นพบด้วยตนเอง (Discovery Method)

5. พวกที่ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรม ชอบแสดงออก นักศึกษาพวกนี้ต้องการจัดการเรียน
การสอนแบบโครงการ หรือการแสดงผลบทบาทสมมุติหรืออภิปราย ซึ่งมีการวางแผนล่วงหน้า
การจัดการสอนด้วยวิธีการเหล่านี้จะให้นักศึกษาพวกนี้มีความมั่นใจและมีส่วนร่วม เป็นการ
มอบหมายงานให้เขารับผิดชอบ

6. พวกที่ชอบสบาย พวกนี้การสอนจะต้องให้เขาได้ความสะดวกสบายทั้งทางร่างกายใน
ชั้นเรียนและทั่ว ๆ ไป วิธีสอนจะต้องไม่มีกิจกรรมพิเศษซึ่งต้องการทักษะหรือความรู้มากนัก
การให้แบบฝึกหัดหรือทดสอบที่จะพัฒนาผู้เรียน หรือเมื่อพิจารณาความสามารถในงานของผู้เรียน
ควรเป็นแบบฝึกหัดแต่ละอย่างแยกจากกันและการฝึกฝนถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ
นักศึกษาประเภทนี้

การศึกษาทางวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่ไปการศึกษา
นิสัยทัศนคติในการเรียนของนักศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลงานวิจัยต่างประเทศ
และภายในประเทศ ดังนี้

ผลงานวิจัยต่างประเทศด้านการเรียนของผู้เรียน

เอนทวิสต์ และโดโรธี (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 118)
อ้างอิงมาจาก Entwistle and Dorothy. 1970) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคลิกภาพ วิธีเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ผลของการศึกษาพบว่า นิสิตที่มี

บุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ทั้งสอง
โครงสร้างผลการศึกษาคือว่า นิสิตที่เรียนจะมีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีวิธีการเรียนที่ดี มีแรงจูงใจ
ในการเรียนสูง ตลอดจนมีความมั่นคงทางอารมณ์

ทอกรูท (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 119) อ้างอิงมาจาก
Torgrude. 1980) ได้ศึกษาบุคลิกภาพคุณลักษณะทางการศึกษาและประสบการณ์ในอาชีพ
ว่ามีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนของผู้เรียนทางการศึกษาและทำงานเกี่ยวกับสังคมกลุ่ม
ตัวอย่างประกอบคือนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก 350 คน จาก 2 สาขาวิชา
ที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม พบว่า บุคลิกภาพ และแบบการเรียนมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่สัมพันธ์
กับการปรับตัว

เลกซ์ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 119) อ้างอิงมาจาก
Lex. 1975) ได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ในมลรัฐอินเดียนา (Indiana) สองกลุ่มโดยใช้วิธีเรียนต่างกัน
คือ กลุ่มทดลองเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamic) และกลุ่มควบคุมการเรียน
แบบเดิม ผลการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองรู้สึกพอใจต่อประสบการณ์ของตนเองและรู้สึก
อิสระในการเรียน

ผลการวิจัยในประเทศด้านการเรียนของผู้เรียน

สุจิตร์ ศิริวิรัตน์ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 121) อ้างอิงมาจาก
สุจิตร์ ศิริวิรัตน์ 2522) ได้สร้างแบบสำรวจชนิดปลายเปิดเกี่ยวกับการเรียนระดับอุดมศึกษา
แบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ การหักเลี้ยว การผลิตเวลา วิธีการทำงาน การยอมรับในตัวครู
และการยอมรับในคุณค่าของการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นนิสิต
นักศึกษาปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2521 ผลการวิจัยปรากฏว่า องค์ประกอบทางคุณค่าผลิตเวลาและวิธีการ
ทำงาน คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหญิงสูงกว่านักศึกษาชายในระดับเดียวกัน ส่วนทางระดับ
ชั้นกัน คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน องค์ประกอบด้านการยอมรับในตัวครู และการยอมรับ
คุณค่าของการศึกษา คะแนนเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษาชายและหญิงระดับชั้นเดียวกันและทาง

ระดับชั้นมีค่าไม่แตกต่างกัน ลักษณะ มีเนเนนัท และรุจิเรศ ชนุรักษ์ (ลักษณะ มีเนเนนัท และรุจิเรศ ชนุรักษ์ 2526 : 186) ได้ทำการศึกษาแบบเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 275 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแบบเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาในระดับชั้นปีต่าง ๆ มีแบบเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแบบเรียนแบบอิสระสูงกว่าชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลียงสูงกว่าชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีแบบการเรียนแบบพึ่งพาสูงกว่าชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีแบบการเรียนแบบพึ่งพาสูงกว่าชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีแบบการเรียนแบบแข่งขันสูงกว่าชั้นปีที่ 4 และปีที่ 1

การศึกษานิสัยและทัศนคติในการเรียนตลอดจนความชอบในวิธีการเรียนของผู้เรียนต่างกล่าวข้างต้นเป็นความพยายามที่จะแสวงหาวิธีการที่ดีที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของผู้เรียนในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล และเสรีภาพในการเลือกวิธีเรียน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม เพราะถ้านักศึกษาได้เรียนด้วยวิธีการเรียนที่ตนชอบแล้ว อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นและวิธีการเรียนที่นักศึกษาชอบจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้วย

การสอนของอาจารย์

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ อาจารย์ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้มีผู้ศึกษารวบรวมไว้ อาทิ ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (ไพฑูรย์ สินดารัตน์ 2523 : 86) สมบัติ แสงรุ่งเรือง (สมบัติ แสงรุ่งเรือง 2524 : 33 - 72) และกาญจนา เกียรติประวัติ (กาญจนา เกียรติประวัติ 2524 : 73 - 96) อ้างอิงมาจาก ประเมศวร์ ชุนภักดิ์ (ประเมศวร์ ชุนภักดิ์ 2527 : 11) สามารถสรุปรวบรวมรูปแบบการสอนเป็นหมวดหมู่ใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. รูปแบบที่เน้นตัวผู้สอน เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย
2. รูปแบบที่เน้นเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบบรรยาย และใช้เอกสารประกอบการสอน การสอนแบบให้ท่องจำ
3. รูปแบบที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน เช่น การสอนแบบสัมมนา การสอนแบบอภิปรายกลุ่ม
4. รูปแบบเน้นสุขภาพจิตของผู้เรียน เช่น การศึกษากรณีเฉพาะราย
5. รูปแบบที่เน้นตัวผู้เรียน เช่น การสอนวิทยาศาสตร์ การสอนแบบปฐกวีศึกษา การสอนแบบค้นพบด้วยตนเอง
6. รูปแบบที่เน้นประสบการณ์จำลอง เช่น การสอนแบบปฏิบัติการ การเล่นเกม หรือการสอนแบบเล่นปนเรียน การสอนแบบบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง
7. รูปแบบเน้นประสบการณ์จริง เช่น การปฏิบัติงานจริง การศึกษานอกสถานที่

นอกจากนี้ จินตนา ยูนิพันธ์ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 205 - 218) ได้จัดการสอนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาออกเป็น 4 แบบคือ

1. การสอนกลุ่มใหญ่ (100 คนขึ้นไป) ใช้การสอนแบบบรรยาย
2. การสอนกลุ่มขนาดกลาง (35 - 60 คน) ใช้การสอนแบบบรรยาย ร่วมกับการอภิปราย
3. การสอนกลุ่มเล็ก (6 - 12 คน) ไม่เกิน 20 คน สำหรับการสอนแบบนี้ใช้มากในการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ เช่น การสอนแบบการประชุมปรึกษาหารือ (Group Conference) การสาธิตการพยาบาล การสัมมนา
4. การสอนเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้เรียนมีการเรียนอย่างอิสระ เช่น ชุติการสอน บทเรียนโปรแกรม การสอนแบบปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการ การสอนผู้เรียนกลุ่มขนาดใหญ่ ผู้สอนจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโดยใช้การสอนแบบบรรยาย ถ้าเป็นกลุ่มขนาดกลาง ผู้สอนใช้การสอนแบบบรรยายร่วมกับการอภิปรายโดยให้กิจกรรมของผู้เรียนมีมากขึ้น ในกลุ่มขนาดเล็ก กิจกรรมของผู้เรียนมีมากขึ้นตามลำดับในกรณีที่เป็นการสอนรายบุคคล

กิจกรรมของผู้เรียนจะมีสูงสุดเพราะ เป็นบทเรียนโดยอิสระ โดยที่อาจารย์ผู้สอนจะเป็น ผู้ชี้แนะแนวทางในการแสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการสอนของอาจารย์จึงมี ความสำคัญที่จะโน้มน้าวจิตใจให้ผู้เรียนมีความเลื่อมใสศรัทธาในวิชาชีพ เป็นแบบอย่าง ที่ดีทั้งในค่านิชาการและการปฏิบัติ และจะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการ เรียน การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้สึกอบอุ่นและสนใจอยากเรียน มีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ มีความจริงใจกับผู้เรียน และจะต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในเรื่องบุคลิกภาพด้วย (พรณี เหมือนวงศ์ 2522 : 219)

รูปแบบการสอนมีมากพอที่จะให้ผู้สอนเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของ สถานการณ์และยังไม่สามารถที่จะสรุปได้ว่า การสอนแบบใดดีที่สุด เพราะการสอน แต่ละแบบอาจมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ สภาพผู้เรียน จำนวนผู้เรียน และอื่น ๆ ดังนั้นการเลือกใช้การสอนรูปแบบใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องจึงจะ เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่พึงปรารถนา

ผลงานวิจัยในประเทศด้านการสอนของอาจารย์

ราตรี สุวรรณโพธิ์ศรี (ราตรี สุวรรณโพธิ์ศรี 2522 : 374) ได้ศึกษา เรื่องทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูเชียงใหม่ โดยส่งแบบสอบถามกับนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ระดับ ป.กศ. และป.กศ. สูง จำนวน 970 คน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดีที่สุดคือ ด้านความรู้ รองลงมาคือ ความรับผิดชอบ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และวิธี การสอนตามลำดับ

อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย 2522 : 392 - 394) ได้ศึกษา เรื่องลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุคมคติโดยส่งแบบสอบถามกับอาจารย์บัณฑิตศึกษา จำนวน 27 คน นิสิตปริญญาโท จำนวน 162 คน นิสิตปริญญาตรี จำนวน 137 คน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

ทักษะของนิสิตปริญญาตรี

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางถูกต้อง
4. ใช้ตัวอย่างขอเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
5. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาจะอยู่นอกเนื้อหา

ทักษะของนิสิตปริญญาโท

1. ใช้ตัวอย่าง เปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
2. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
3. มีความสนใจและสนุกในการสอน
4. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นักศึกษาเมื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด

ทักษะของอาจารย์

1. มีความรู้ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง
2. ขวนขวายหาความรู้ส่วนตัวอาจารย์เอง
3. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
5. สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง

รพี สุวรรณชัย เรื่อง ชาติอริยะ และพจน์ย์ อ่านเปรื่อง (รพี สุวรรณชัย
เรื่อง ชาติอริยะ และพจน์ย์ อ่านเปรื่อง 2522 : 419 - 420) ได้วิจัยเกี่ยวกับ
บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่า อาจารย์ผู้บริหารและครูเรียนต่างก็มีความ
เห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. เป็นนักวิชาการ
2. มีศีลธรรม

3. มีความสามารถในการสอน
4. มีมนุษยสัมพันธ์
5. มีความสนใจในการสอน
6. มีความสนใจและมีความสามารถในการวิจัย
7. มีประสบการณ์ในงานที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญในสาขาที่ได้ฝึกฝนมา โดยเฉพาะ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

เฉลียว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ (เฉลียว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ 2520 : 368 - 369) ได้วิจัยลักษณะของครูที่ดี โดยศึกษาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบุคคล 6 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครูหรือศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระ และพุทธทศวุฒิชัย ซึ่งผลจากการตอบคำถามปลายเปิดพบว่า ลักษณะของครูที่ดีคือ จะต้องมีความประพฤติดี มีลักษณะดี รับผิดชอบการสอน สอนดี มีความยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนคำตอบจากคำถามปลายเปิด พบว่า ลักษณะของครูที่ดี เรียงลำดับความสำคัญได้ 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
2. ด้านการเป็นพลเมืองดี
3. ด้านการอบรม การแนะนำ และการปกครอง
4. ด้านการสอน
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์
6. ด้านบุคลิกลักษณะ
7. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต
8. ความวิเศษภาวะ

สุชาดา ธัญธรรมรัตน์ (สุชาดา ธัญธรรมรัตน์ 2523 : 53 - 54) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับลักษณะครูพยาบาล โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาล มิชชัน วิทยาลัยพยาบาล สำนักการแพทย์ กรมตำรวจ และวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ

ปีการศึกษา 2522 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความเห็นตรงกันอย่างยิ่ง ที่ครูพยาบาลควรมีลักษณะด้านการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมเพื่อสอนล่วงหน้า มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ได้อย่างเข้าใจง่าย ไม่หาความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้ผู้เรียน เวลาสอน คำนึงถึงสติปัญญา ความสามารถ และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน เปิดโอกาสตอบปัญหาที่ผู้เรียนซักถามได้อย่างชัดเจน มีวิธีจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน มีความชำนาญในด้านการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และแนะนำผู้เรียนให้รู้จักนำความรู้ทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาล ในระดับรองลงมา ครูพยาบาลควรมีลักษณะ ในด้านการแนะนำหนังสือที่อ่านประกอบการเรียน และมีการเชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วย

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ 2524 : 40 - 43) ได้ศึกษา งานวิจัยสามฉบับจากประเทศแคนาดา ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดี ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ไว้ดังนี้

1. มีความรู้
2. มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน
3. มีการศึกษาวิจัยคนควาอย่างกว้างขวางในเรื่องที่สอน
4. มีความสามารถด้านการสอน
5. มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน

ผลงานวิจัยต่างประเทศด้านการสอนของอาจารย์

มิมส์ (Mims. 1970 : 53 - 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ นักศึกษาพยาบาลที่มีต่อพฤติกรรมของครู" ที่โรงเรียนพยาบาลในมหาวิทยาลัยซิมินนาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นค่ากับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3, 4 จำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์และสำคัญมากคือ

1. ให้คะแนนนักศึกษาอย่างยุติธรรม
2. มีความสามารถกระตุ้นนักศึกษาให้สนใจในบทเรียน
3. สามารถจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

4. มีความสามารถในการอธิบายไว้อย่างชัดเจน
5. รู้จักวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ศึกษาได้อย่างดี

จาคอบสัน (Jacobson. 1971 : 218 - 224) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ของครูพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาพยาบาล โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาพยาบาล จากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง แห่งละ 5 - 8 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านผลประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับคือ ครูคอยช่วยเหลือเมื่อมีผู้ช่วยอาการหนักคอยให้ความร่วมมือสม่ำเสมอ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ครูไม่สนใจต่อนักศึกษา หลีกเลียงการปฏิบัติงานและปล่อยให้ให้นักศึกษาทำงานตามลำพังมาตรวจเมื่อเสร็จแล้ว
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาทั่วไปและวิชาชีพ พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือ ครูควรเป็นแหล่งวิชาและเป็นที่ปรึกษา ต้องมีความสามารถทั้งในฐานะพยาบาลและครูในเวลาสอนต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ขอบตำหนิตีติเตียน เวลาปฏิบัติงาน ไม่อธิบายเหตุผลและชี้แจงเพิ่มเติมเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ
3. ด้านการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่พึงประสงค์คือ เวลาสอนควรมีวิธีจูงใจให้นักศึกษาอยากรู้ รู้จักคิด ตั้งใจสอน สอนวิชาการได้อย่างมีหลักวิชาการ ในเวลาสอนภาคปฏิบัติ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ สอนโดยอ่านจากบทเรียน
4. ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่พึงประสงค์คือ ครูช่วยแนะนำเป็นรายบุคคลเมื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานผิดพลาด ให้ความอบอุ่นเป็นกันเอง ใกล้ชิดกับนักศึกษาจริงใจ และสนใจนักศึกษา สิ่งที่ไม่พึงประสงค์คือ การว่ากล่าวตักเตือนต่อหน้าผู้อื่น ไม่เห็นใจ และเข้าใจนักศึกษา
5. ด้านการประเมินผลภาคปฏิบัติที่พึงประสงค์คือ ครูและนักศึกษาช่วยกันประเมินผล มีความยุติธรรม พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม หรือเปิดโอกาสให้ซักถาม แต่ครูไม่สามารถบอกได้ว่านักศึกษามีข้อบกพร่องที่ใด
6. ด้านคุณลักษณะ ต้องการครูที่มีความเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ อ่อนน้อม ควบคุมอารมณ์ได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

โลเวอร์รี และคนอื่น ๆ (Lowery and others. 1971 : 430 - 439) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและคณาจารย์ในการประเมินผลการสอนของอาจารย์ โดยส่งแบบสอบถามชนิดประเมินค่าให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 386 คน ปริญญาโท จำนวน 73 คน และอาจารย์ จำนวน 74 คน จากวิทยาลัย 4 แห่ง ของอีสเทอร์น เมโทโพลิแตน (Eastern Metropolitan) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลและคณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ต้องการอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาเป็นอย่างดี ให้คำแนะนำสนใจรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา ให้ความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคน มีอารมณ์ขันเชื่อมั่นในตนเอง

แมคคาเนียล และราวิทซ์ (Mc.Daniel and Revitz. 1971 : 217 - 218) ได้วิจัยเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน ผลปรากฏว่าอาจารย์ที่ดีที่สุดควรจะเป็นผู้จบวิชาเอกในสาขานั้น ๆ โดยตรง และผู้เรียนชอบอาจารย์ที่ช่วยให้พวกเขาได้รับความสำเร็จตรงตามจุดประสงค์และวิชาชีพที่เขาต้องการ ผลการวิจัยยังพบอีกว่าอาจารย์ที่ดีควรเป็นผู้ที่

1. มีการเตรียมการสอน
2. สามารถใช้อุปกรณ์การสอนได้เป็นอย่างดี
3. รู้กลวิธีการสร้างข้อสอบ
4. สนใจและเอาใจใส่ผู้เรียน
5. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน

โรไมน์ (Romine. 1974 : 139 - 153) ได้ศึกษามรรยาการเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์คนต่าง ๆ ผลพบว่า มรรยาการที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพผู้สอน เช่น ความกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจวิชาที่สอน ให้ความจริงใจ และเป็นกันเองกับผู้เรียน

2. การเตรียมสอน ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ
3. การผลการสอบ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจ จากวิชาที่ตนเลือก มีส่วนร่วมในการเรียน มีใจเป็นผู้ฟังอย่างเต็มที่
4. การสอนเนื้อหา เช่น อธิบายชัดเจน ใช้คำถ้อยกระตุนผู้เรียน ใช้วิธีสอนต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา
5. การประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการรายงานหรือการสอน และรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบ

6. ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล
 บราวน์ (Brown. 1981 : 6 - 10) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาต่อครูคลีนิกที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 82 คน อาจารย์ 42 คน จากโรงเรียนในมหาวิทยาลัยอีสต์ คาร์โรไลนา (East Carolina University School of Nursing) พบว่า นักศึกษาพยาบาลคิดว่าครูคลีนิกต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ

1. สนใจผู้ป่วยและให้การพยาบาลต่อผู้ป่วย
2. ช่วยให้ นักศึกษามีความมั่นใจในตนเองและสนใจนักศึกษา
3. สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาได้ดี
4. สนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้ลึกซึ้งในการถามและขอความช่วยเหลือ
5. มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน

จากรายงานการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ลักษณะครู ความรู้ความสามารถด้านการสอน และความสัมพันธ์ของครูต่อนักศึกษามีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและสามารถสรุปคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดีกว่าครูลักษณะดังนี้

1. มีบุคลิกลักษณะดี ประพฤติดีและมีคุณธรรม
2. มีความรู้ และมีความสนใจในงานวิชาการอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง
3. มีความกระตือรือร้นในการสอนและเฝ้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ

4. มีความสามารถในการสอน สามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นได้
5. มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนเป็นอย่างดี
6. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียนและต่อวิชาที่สอน
7. มีประสบการณ์ในงานที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญในสาขาที่ได้ฝึกฝนมา โดยเฉพาะ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนมีความสำคัญมากตามแนวความเชื่อเกี่ยวกับการสอนที่ว่า การสอน หมายถึง การนำหรือจัดการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ นั้นหมายถึงผู้เรียนจะต้อง เป็นผู้กระทำด้วยตนเอง ดังนั้นลักษณะการสอนจึงมีลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้สอนจะกระตุ้นให้อีกฝ่ายหนึ่งใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่
2. ผู้เรียนและผู้สอนจะสลับบทบาทกัน กล่าวคือ ผู้เรียนกลายเป็นผู้สอน และผู้สอนจะกลายเป็นผู้เรียน ในบางโอกาสจะเป็นเช่นนี้ได้ บรรยาการการเรียนการสอน จะต้อง เป็นแบบเปิด ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน บรรยาการการเรียนการสอนจะเป็นแบบประชาธิปไตย

3. ผู้เรียนและผู้สอนมีความเชื่อมั่นและประจักษ์ในความสามารถของตนเอง ผู้เรียนจะฝึกฝนหาความรู้ที่มีความหมายสำหรับตน รับผิดชอบในการแสวงหาความรู้ พัฒนาทัศนคติและทักษะ ดังนั้นบรรยาการในห้องเรียนจะเป็นบรรยาการของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์ และผู้เรียนมีการ เลียนแบบครูผู้สอนในแนวทางปฏิบัติ ลิลลี่ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 59 - 60 อ้างอิงมาจาก Reilly. 1980 : 23)

ในการเรียนการสอนทุกระดับผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์ มีวิธีการสอนที่ดีเป็นกันเอง และเข้าใจผู้เรียน บรรยาการของการเรียนรู้ ควรสอดคล้องกัน นั่นคือ ผู้สอนควรเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความเหมาะสม ความถูกต้อง และมีวินัยในการเรียนควบคู่กันไป การให้

ข้อคิดอย่างยุติธรรม ตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้อัป (ไพฑูริย์ สันดารักษ์ 2524 : 49)

มาร์แชล (Marshall. 1974 : 773 - 775) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่จะช่วยเสริมการเรียนรู้ ในด้านการพยาบาลที่เมืองบอสตัน ในปี 1974 พบว่า สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพยาบาลคือ ณาจารย์จะต้องเข้าถึงนักศึกษาและยอมรับว่าสัมพันธ์ภาพเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา ต้องเข้าใจสภาพเศรษฐกิจของนักศึกษาแต่ละคน เข้าใจความต้องการและความแตกต่างของนักศึกษารวมถึงการปฏิบัติตนต่อนักศึกษาด้วย

กรูริน (Guerin. 1981 : 18) ได้กล่าวถึง ในการที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ และทักษะความชำนาญแล้วครูพยาบาลจะต้อง

1. แบ่งปันความต้องการ และรู้เกี่ยวกับนักศึกษาที่ตนจะสอน
2. ต้องรู้ทัศนคติและสภาพแวดล้อมของนักศึกษา
3. อนุญาตให้นักศึกษาเลือกวิธีการและกิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าจะเป็นประโยชน์และประสบผลสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาเอง ได้อย่างอิสระ
4. ครูต้องเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ให้กลมกลืนสอดคล้องกับสถานการณ์จริง

- ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มาลี สนิทเกสริน (มาลี สนิทเกสริน 2517 : 249 - 303) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่ามีความสัมพันธ์กันดังนี้คือ

1. การสอนและการเรียนเป็นกรรมวิธีที่เป็น Dynamic คือมีส่วนสัมพันธ์หรือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน (Interaction) และมีความร่วมมือกัน (Cooperation) ต้องมีบทบาทเป็นทั้งผู้เรียนและผู้สอน คือจะต้องเป็นผู้ค้นคว้าหาประสบการณ์เพื่อเตรียมเป็นผู้สอนที่ดี และในทำนองเดียวกันผู้เรียนก็ต้องมีบทบาทเป็นผู้สอนและผู้เรียนรู้ด้วย แต่สถานการณ์ที่ต่างกัน

2. การเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงบุคคลที่มีส่วนสำคัญเท่าเทียมและเทคนิคในการสอน

3. ทั้งผู้สอนและผู้เรียน มีส่วนรับผิดชอบในความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ในสถานการณ์ของการเรียนการสอน คือทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการที่จะให้เกิดการเรียนรู้

4. ผู้เรียนต้อง เป็นผู้กำหนดจุดหมายของการเรียน เมื่อให้ผู้เรียนร่วมกำหนด เป้าหมาย แล้วผู้เรียนจะมีความพร้อมที่จะเรียนมากกว่าครู เป็นผู้กำหนดหรือป้อนให้แต่ ฝ่ายเดียว เป้าหมายที่ผู้เรียนกำหนดต้อง เป็นกระบวนการที่ร่วมมือกันทั้งผู้ให้และผู้รับ

5. จุดมุ่งหมายของการเรียนจะต้องมีการเรียนรู้ เข้าใจ และทำให้เกิด ทักษะซึ่งการเรียนให้หมายถึงมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงหรือ การพัฒนานี้จะเป็นไปในรูปของการ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงของ ท่าที และความพอใจ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยการร่วมมือกันสำรวจพฤติกรรมที่เกิด จากการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาขึ้น

6. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ต้อง เป็นไปในลักษณะที่ช่วยให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์ และท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความสนใจผู้เรียน ซึ่งมีทั้งประสบการณ์ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อและเจตคติในตัวของแต่ละคน แตกต่างกันไป ซึ่งผู้สอนจะต้องรับรู้คุณค่าของบุคคล เหล่านี้และต้องช่วยเหลือสนับสนุนให้ เขาเข้าใจถึงพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและต้องช่วยนำเขาเหล่านั้นไปสู่จุดหมาย ที่เขาเชื่อถือได้ด้วยคืออีกประการหนึ่ง การเรียนจะเกิดผลดีมากในบรรยากาศของ การเรียนการสอนที่ไม่เกิดท้าทายแก่ผู้เรียน

7. การเรียนจะเกิดขึ้นในบรรยากาศที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในระหว่าง ผู้เรียนด้วยกัน และผู้สอนสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ (Trust) ความมั่นคง (Security) ความเชื่อถือซึ่งกันและกันในการที่จะออกความคิดเห็น มีการเสริมสร้าง และจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

การจัดการ เรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการ เรียนการสอนเพื่อ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

มีการใช้อุปกรณ์การสอนที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และติดตามบทเรียนได้โดยตลอด และจัดหาประสบการณ์จริง ให้นักศึกษาพยายามได้ฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด ตลอดจนการค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดที่มีการจัดบริการที่ดี รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอันจะก่อให้เกิดความรู้ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ และความประพฤติที่ดีแก่นักศึกษายาวมา

ปัญหาค้นหาการเรียนการสอน

ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (ไพฑูรย์ สินดารัตน์ 2524 : 47 - 49) ได้กล่าวถึง ปัญหาในการเรียนของนิสิตนักศึกษาในประเทศที่กำลังพัฒนานี้ โดยเฉพาะประเทศไทยแล้ว มักจะได้รับความสนใจน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น ๆ เพราะเชื่อว่า ปัญหาการเรียนนั้นเป็นปัญหส่วนตัวของผู้เรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็แค่ไหน เป็นเรื่องของผู้เรียนแต่เพียงประการเดียว ผู้สอนไม่เกี่ยวข้องด้วย แม้ผู้สอนจะบรรยายไม่ดี สอนไม่รู้เรื่องไม่เตรียมตัว ไม่มีเอกสารประกอบก็ตาม ก็เป็นหน้าที่ของผู้เรียนที่จะไปแก้ปัญหาด้วยตนเอง ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนลบล้างบาง ที่ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นของผู้เรียน แต่ในขณะที่เดียวกันผู้สอนก็มีส่วนรับผิดชอบอยู่เหมือนกัน เพราะผู้สอนเป็นคนกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ในการสำรวจทัศนะเกี่ยวกับการการเรียนการสอนของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในปี 2522 จำนวนประมาณ 100 คน จากคณะต่าง ๆ พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น อันดับหนึ่งคือ ความสนใจและความตั้งใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียนเอง ส่วนที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์และประสบการณ์ของอาจารย์ ส่วนความยากง่ายของวิชานั้น เป็นอิทธิพลลำดับที่ 7 ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลน้อยมาก เมื่อเทียบกับอิทธิพลต่าง ๆ และจากการสำรวจของ ลินด์เกรน (Lindgren, n.d.) ที่ศึกษาถึงปัญหาในการเรียนของนักศึกษาที่วิทยาลัยซานฟรานซิสโก (San Francisco State College)

ก็พบว่า สาเหตุแรกมาจากการไม่ได้ศึกษาอย่างจริงจัง ไม่มีความสนใจและมีปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ แต่ไม่บังถึงปัญหาทางเนื้อหาหรือทางสติปัญญา โดยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ปัญหาในการเรียนนั้นอยู่ที่ความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ และผู้สอนควรมีเทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจมากขึ้น หรือมีมาตรการให้ผู้เรียนตั้งใจมากขึ้นด้วย การปรับตัวและการใช้เวลาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นปัญหาทางด้านการเรียนการสอนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะนิสิตปีหนึ่งและปีที่สองนั้น มักจะปรากฏว่ามีปัญหาในการปรับตัว และทักษะวิธีการในการเรียน ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ด้วย การขาดแคลนตำราอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ก็เป็นปัญหาในการเรียนอีกเช่นกัน เพราะนักศึกษาไทยนั้นยังไม่มีความสามารถในทางภาษาอังกฤษสูงพอและตำราภาษาไทยยังมีน้อย ผู้สอนควรเตรียมเอกสารตำราให้พร้อมด้วย สิ่งที่ต้องคำนึงในปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนแต่ละคนจะมีปัญหาเฉพาะคนแตกต่างกันไป เช่น บางคนมีปัญหส่วนตัว บางคนมีปัญหาทางการเงิน บางคนมีปัญหาทางบ้าน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ผู้สอนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษด้วย

ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล (ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล 2523 : 41 - 51)

ได้สำรวจความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2522 พบว่า นิสิตต้องการให้มีภาคปฏิบัติไว้ในหลักสูตรควบคู่ไปกับภาคทฤษฎีอีกทั้งเน้นให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนต้องการมีประสบการณ์ตรง และมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การวัดผลควรเน้นด้านการนำไปใช้มากกว่าด้านความจำและผลปฏิบัติซึ่งการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ยังขาดสิ่งเหล่านี้เสียมาก

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การขาดแคลนตำราภาษาไทย อันทำให้เกิดผลเสียเนื่องจากถ้าจะเข้าถึงเนื้อหาวิชา ผู้เรียนจะต้องเรียนภาษาอังกฤษก่อน เพราะตำราส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงน่าที่จะมีการผลิตตำราภาษาไทยให้มากขึ้น เพื่อผู้เรียนจะได้ศึกษาความรู้ให้ได้อย่างมากในช่วงเวลาอันจำกัด (สุรพันธ์ ยันต์ทอง และเจดิม อยู่เรียงชัย 2517 : 248 - 249) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2523 (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523 : 6 - 18) ที่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือการขาดแคลนตำราภาษาไทย และรวมถึงเอกสารประกอบการสอนด้วย และยังพบว่าอาจารย์ยังขาดความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการสอนการวัดและประเมินผล อีกทั้งใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนน้อยไป และการสอนกลุ่มใหญ่ทำให้ขาดการซักถาม ขาดการฝึกฝนและการแสดงความคิดเห็น

ประชุมสุข อาชวอำรุง (ประชุมสุข อาชวอำรุง 2522 : 315 - 316) ได้รายงานการประชุมสัมมนาอาจารย์ใหญ่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2505 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะตำราเรียนวิชาต่าง ๆ ที่เป็นภาษาไทยมีน้อยมาก ทำให้ทั้งอาจารย์และนิสิตต้องเสียเวลาไปหาและจดจำมาก และพบปัญหาด้านการเรียนของนิสิตดังต่อไปนี้

1. นิสิตไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ทันเวลา ทำให้การเรียนของนิสิตไม่ต่อเนื่อง
2. นิสิตมีปัญหาส่วนตัวทางด้านครอบครัวและด้านการเงิน
3. นิสิตไม่รู้วิธีศึกษาค้นคว้า และรู้จักการทำงานด้วยตนเอง
4. นิสิตให้ความสนใจการเรียนไม่เท่ากันทุกวิชา
5. นิสิตไม่เข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะนิสิตใหม่ต้องถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม

6. นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญาของตน
7. นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียนที่ไม่ตรงกับความสามารถของตน
8. นิสิตมีความเลื่อมใสในตัวอาจารย์ต่างกัน

พินพา สมพงษ์ และคนอื่น ๆ (พินพา สมพงษ์ และคนอื่น ๆ 2523 : 33)

ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาพยาบาลรามคำแหง ปีการศึกษา 2523 พบว่า นักศึกษามีปัญหาคำนวณการปรับตัวทางการเรียนมากกว่าคนอื่น ๆ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีมากกว่าปีอื่น ๆ อีกทั้งยังมีผลต่อคะแนนการเรียนของนักศึกษาในชั้นปีอื่น ๆ อีกด้วย

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ 2524 : 9 - 24)

ได้ทำการศึกษาสถานภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอน ภาควิชาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และการแพทย์ ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีความเห็นว่าภาควิชาที่จัดสอนตรงกับความต้องการในระดับปานกลาง ปัญหาในการเรียนการสอนได้แก่ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ รองลงไปคือวิธีสอนไม่น่าสนใจ น่าเบื่อหน่าย ขาดตำราเรียนอ่านประกอบ เนื้อหาที่สอนยากและสับสน ไม่มีเวลาอ่าน ค้นคว้าเพิ่มเติม อาจารย์ให้งานทำมากเกินไป ตำราเป็นภาษาอังกฤษอ่านยาก ส่วนในด้านความต้องการนักศึกษาต้องการไปศึกษานอกสถานที่ การสอนบรรยายควรมีสื่อทัศนูปกรณ์ประกอบและใช้วิธีแบ่งกลุ่มย่อยอภิปรายหรือสัมมนาและเห็นควยว่าวิชานี้มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมาก

แมคคอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคล เท่านั้นยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย มักปรากฏอยู่เสมอว่า นิสิตที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาปานกลางหรือต่ำ ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางเขาวนปัญญา ประมาณร้อยละ 50 - 60 ประสิทธิภาพและนิสัยการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30 - 40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10 - 15

ลินเกรน (Lingren. 1969 : 49 - 51) สำนัพบว่า เหตุผลที่นิสิตประสบ
ความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับการณ์นิสัยในการเรียนที่ดีร้อยละ 35 มีความสนใจ
ในการเรียนร้อยละ 25 เขวำนปัญญาร้อยละ 15 นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับตัวประกอบอื่น ๆ
อีก และจากการศึกษาของโคแกน (Cogan. 1957 : 135 - 139) พบว่า ความสัมพันธ์
ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนิสิตจะทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนิสิตมี
ความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นิสิตจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น
ถึงขีดสุด ได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิตจะมีอิทธิพลต่อ
ความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต นิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ ซึ่งจะช่วยให้นิสิตมี
ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก
การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น

มัลลิก (Mallik. 1977 : 244 - 247) ได้ชี้ให้เห็นปัญหาการเรียนการสอน
ในโรงเรียนพยาบาลที่พบได้ คือการเรียนการสอนเป็นความรู้เฉพาะวิชามากกว่าการนำ
ความรู้จากวิชาที่เรียนไปสู่การปฏิบัติวิชาชีพ ในการปรับปรุงหลักสูตร จำเป็นต้องเพิ่มวิชา
ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นพยาบาลวิชาชีพ พร้อม ๆ กับสร้างความเป็นบุคคล แต่การ
ปรับปรุงนั้นไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางวิชาชีพหรือมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพตาม
เป้าหมาย ทั้งนี้เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ ยังขาดเป้าหมายที่แน่นอนที่จะมุ่งไปสู่การปฏิบัติ
ในสถานการณั สภาพแวดล้อมที่เป็นจริง และยังขาดการเน้นถึงกระบวนการนำมาใช้
การวัดผลความสำเร็จในการเรียนวิชาต่าง ๆ จึงยังวัดความรู้เฉพาะวิชามากกว่าการวัด
การตัดสินใจ การแก้ปัญหาที่พบในขณะปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นปัญหาที่พบขณะที่นักศึกษา
ขึ้นปฏิบัติงานคือ ความยุ่งยากในการที่จะนำความรู้ไปใช้ประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยเพื่อ
การแก้ปัญหา เมื่อได้รับมอบหมายงานให้วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยเป็นรายบุคคล นักศึกษา
จะต้องจัดระบบความรู้ทางทฤษฎีใหม่ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยและมักจะทำไดยาก
เพราะไม่ได้พบตัวอย่างที่อาจารย์ประยุกต์ให้เห็นในภาคทฤษฎีมาก่อน

แบคแลนด์ (Backlund. 1973 : 139) ได้ศึกษาความต้องการของนักศึกษาพยาบาลพบว่าร้อยละ 55 ของนักศึกษาพยาบาล ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนในการวางแผนการศึกษาที่สิ่งให้ไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษาเท่าที่ควร และโจน (Jone. 1978 : 359 - 369) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการทางการแนะแนวทางการศึกษาพยาบาล จากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ของโรงเรียนพยาบาลในประเทศอังกฤษ พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีการแนะแนวเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงาน ให้มีการประชุมนิเทศก่อนการเริ่มฝึกปฏิบัติงาน และต้องการอาจารย์ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการพยาบาล เพื่อลดความกังวลใจของนักศึกษา ซึ่งจะต้องพบกับประสบการณ์และปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมบนหอผู้ป่วย

ปัญหาดังกล่าวมานี้ เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้อาจารย์ผู้สอน พยายามแก้ไขเพื่อลดความสูญเสียของการลงทุน ทางการศึกษา โดยมุ่งไปที่การปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาของนักศึกษาไว้ดังนี้

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (คมเพชร ฉัตรศุภกุล 2515 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางค่านิยมธุรกิจ การปรับตัว และการร่วมกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาประกาศนียบัตร ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ โดยสุ่มตัวอย่าง จำนวน 510 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง

พลทรัพย์ วงษ์พานิช (พลทรัพย์ วงษ์พานิช 2523 : 47) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรทางการศึกษา และครูประจำการ ในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร พบว่า

ตัวพากรณที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง คือการปรับตัวกับเพื่อน เพศ วิธีเรียน อายุ ระยะเวลาที่จบการเรียนครั้งสุดท้าย ก่อนเข้าเรียนและสถานภาพสมรส ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า การปรับตัวของนักศึกษา กับเพื่อนมีผลสูงสุกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2523 : 46 - 47) ได้สำรวจปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 538 คน ผลการสำรวจมีดังนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการใช้เวลาว่าง ปัญหาสังคม ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาการเงิน และปัญหาครอบครัว

คาร์ (Carr. 1956 : 93 - 97) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยฟลอริดา ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนของปีการศึกษา 1951 - 1952 โดยแยกออกเป็นกลุ่มที่เรียนดีกับเรียนอ่อน ใช้ผลการเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจคือ Mooney Problem Checklist ประกอบด้วยปัญหา 11 ปัญหา ปรากฏผลสรุปได้ว่า

1. กลุ่มที่เรียนดี จะมีปัญหาหนักในค่านิยม ๆ ไป แต่กลุ่มที่เรียนอ่อนมีปัญหาทางค่านิยมวิชาการ
2. นักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีปัญหาทางค่านิยม และบุคลิกภาพมากกว่าทางด้านศาสนา ปรัชญา และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

โรเจอร์ส (Rogers. 1960 : 3169) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู จำนวน 100 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างได้กลับมา 97 คน ใช้การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ปรากฏว่านิสิตทั้ง 97 คน มีปัญหาทั้งสิ้น 760 ข้อ สัมภาษณ์ครั้งแรกได้ 306 ปัญหา ครั้งที่สองได้ 361 ปัญหา ครั้งที่สามได้ 173 ปัญหา ประเภทของปัญหาแบ่งได้ 6 หมวดคือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน
2. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับอาจารย์
3. ปัญหาทางการเงิน
4. ปัญหาทางการบริหารของวิทยาลัย
5. ปัญหาทางอารมณ์
6. ปัญหาอื่น ๆ

โบว์แมน (Bowman. 1965 : 8) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มิได้ขึ้นอยู่กับตัวแปรด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับ สติปัญญาด้วย เช่น วิธีสอนของอาจารย์ ธรรมชาติของนักศึกษา ทักษะของนักศึกษาที่มี ต่อวิชาการ สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจะมีผล ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง ด้านสติปัญญาและตัวแปรด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น การปรับตัวของนักศึกษา ทักษะต่อ อาจารย์ผู้สอน และวิชาที่สอน มีผลทำให้นักศึกษาต้องสอบตกซ้ำชั้นหรือออกกลางคันได้

การบริการนักศึกษา

ความหมายของคำว่า การบริการนักศึกษา

ฮอบบ (Hopke. 1968 : 353) ได้ให้ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษา ไว้ว่า การบริการนิสิตนักศึกษา หมายถึง โปรแกรมหรือบริการที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อ สนองความต้องการ ความเจริญงอกงามของนิสิตนักศึกษาในด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม และจิตใจ ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและ สังคม

กู๊ด (Good. 1975 : 530) ได้ให้ความหมายของการบริการนักศึกษาไว้ว่า การบริการนักศึกษา หมายถึง บริการที่จัดให้นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษา สวัสดิการนิสิตนักศึกษา การแนะแนวการศึกษา และอาชีพ การจัดหางาน บริการหอพัก และที่พักอาศัย องค์การนักศึกษา

สายพิน ชรรณบำรุง (สายพิน ชรรณบำรุง 2527 : 20) ได้ให้ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษาว่า การบริการนิสิตนักศึกษาคือโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา ทั้งรายบุคคลและเป็นหมู่คณะ ในการที่จะช่วยเหลือสนับสนุน งานด้านวิชาการ สวัสดิการ ความเป็นอยู่ และความเป็นประชาธิปไตยอันเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางจิตวิทยา สังคมวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความเป็นคนที่สมบูรณ์ และเสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้ เป็นสำคัญ

จากความหมายของการบริการนักศึกษา ข้างต้นสรุปได้ว่าการบริการนักศึกษา หมายถึง บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรดาสัตถุประสงค์ คือ การพัฒนาความเป็นคนที่มีความรู้ควบคู่กับการมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ สำเนาว่า ขจรศิลป์ (สำเนาว่า ขจรศิลป์ 2525 : 16) ได้กล่าวถึงการบริการนักศึกษาว่าสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนโดยทั่วไป และมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคกับการเรียนให้หมดไป เช่น การจัดที่พักอาศัย จัดทุนการศึกษา การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

2. ช่วยนักศึกษาในการพัฒนาความเป็นคนโดยสมบูรณ์ (The Whole Person) เช่น ในด้านความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาและเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

เซฟเฟอร์ และมาร์ตินสัน (วัลดภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2522 : 2 - 5 อ้างอิงมาจาก Shaffer and Martinson. n.d.) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการบริการ นักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยจัดบรรยากาศที่พักรักษาและมหาวิทยาลัยโดยรวมกัน เพื่อช่วย ส่งเสริมและกระตุ้นสัมฤทธิ์ผลทางค่านิยมของ นักศึกษาให้มากที่สุด
2. เพื่อจัดบริการต่าง ๆ อันจะช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง และ เสริมสร้างให้นักศึกษาเข้าใจจุดประสงค์ของ ตนเองในการ เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้ดีขึ้น
3. จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย รู้จักสิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบ และเรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พยายามจัดบริการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีคุณค่าแก่การให้ความ ช่วยเหลือจนจบการศึกษา
5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสติดต่อกันใกล้ชิดนอกห้อง เรียน เพื่อให้ได้ศึกษาชีวิตจริง และปรึกษานโยบายชีวิตต่าง ๆ
6. เพื่อช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาความรับผิดชอบและวินัย
7. เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศทางการศึกษาแก่นักศึกษา

ภิญโญ สาธร (ภิญโญ สาธร 2517 : 387) ให้ความหมายของคำว่า สวัสดิการหมายถึงประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้บุคลากร อาจเกี่ยวกับ สุขภาพ ความสะดวก การพักผ่อน นันทนาการ การให้ค่าปรึกษาหารือ การให้ผลประโยชน์ หรือความสุขใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนหรือสังคมทั่วไป

สวัสดิการที่สำคัญ ๆ ได้แก่ บริการหอพัก บริการให้คำปรึกษา บริการนันทนาการ หุนการศึกษา บริการด้านอาหาร บริการสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งเป็นบริการที่นักศึกษาพยาบาล ควรจะได้รับบริการโดยทั่วถึง

การให้บริการนักศึกษาเป็นงานที่สำคัญ และควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นส่วนช่วยสร้างเสริมพลัง และประสบการณ์ให้กับนักศึกษา นอกจากการเรียน

การสอนในห้องเรียน (จารุบุตร พันธ์ขาว 2527 : 7) ส่วนวเรนน์ (Wrenn. 1951 : 4) ให้ความเห็นว่าการให้บริการนักศึกษาที่มีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับ การจัดหลักสูตร การเรียนการสอนนโยบาย การบริหาร การเลือกคณะ กฎระเบียบ ข้อบังคับ วินัยต่าง ๆ เป็นต้น และนอกจากนี้ ไอแซกซอน (Isaksen. 1965 : 502) ให้ทัศนะว่างานสวัสดิการจะเป็นงานช่วยเสริมงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริการต่าง ๆ ที่ควรจัดให้แก่นักศึกษาแต่ละสถาบันแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น งบประมาณ บุคลากร สภาพแวดล้อมในสถาบัน และความต้องการของนักศึกษาแต่ละสถาบัน (ทองเรียน อมรรักษ์กุล 2525 : 26 - 27 อ้างอิงมาจาก Knowles. n.d.)

สำหรับประเภทการให้บริการนักศึกษานั้น แอทวูด (Atwood. 1973 : 4402-A) มีความเห็นว่า บริการที่จัดให้แก่นักศึกษาทางด้านสวัสดิการได้แก่ บริการสุขภาพ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการซักรีด บริการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยปัญหา บริการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนต่าง ๆ โดยการบริการเงินยืม การหางานให้ทำ และการบริการพิเศษอื่น ๆ ส่วนงานบริการที่เป็นความรับผิดชอบของสถาบัน ได้แก่ การคัดเลือก และการสรรหานิสิตนักศึกษา การรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียน การลงทะเบียน การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การสอนซ่อมเสริม และการติดตามผล ส่วนงานทางด้านกิจกรรมที่ควรจัดได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางศาสนา สำหรับทางด้านการควบคุมดูแลนักศึกษา ได้แก่ งานวินัยนักศึกษาและสถานนักศึกษา

การบริการนักศึกษาด้านต่าง ๆ ที่ส่วนมากในสถาบันการศึกษาพยายามจะประกอบไปด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้

1. บริการหอพัก เป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยนักศึกษาได้มีที่พักอาศัยที่สะดวกสบาย บรรยากาศที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นการสร้างนิสัยที่เป็นระเบียบตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2. บริการค่านอาหาร เป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับประทานอาหารที่มีคุณภาพ ราคา ย่อมเยา เหมาะสม และการจัดสถานที่จำหน่ายอาหารที่สะดวกและสะดวกสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการจัดให้มีอาหารรับประทานตลอดระยะเวลาที่ศึกษา โดยเสียค่าใช้จ่ายพอสมควร และได้รับอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

3. บริการค่านสุขภาพ บริการนี้จัดขึ้นเพื่อดูแล รักษา ตลอดจนการป้องกัน แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเองและของชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ศึกษามีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บที่จะบั่นทอนความสามารถในการเรียนของนักศึกษา

4. บริการค่านทุนการศึกษา เป็นบริการที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้ศึกษาเล่าเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจากนักศึกษาที่เรียนดี และมีความประพฤติดี

5. บริการแนะแนว เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากลักษณะวิชาชีพทำให้นักศึกษาประสบปัญหา และความตึงเครียดจากการปรับตัวหลายด้าน เช่น การฝึกภาคปฏิบัติ การพยาบาลบนหอผู้ป่วย ซึ่งต้องใช้ความอดทน มีความรับผิดชอบ ต้องทำงานร่วมกับบุคคลหลายฝ่าย ทั้งยังต้องปฏิบัติงานในภาวะและเวลาที่แตกต่างไปจากการเรียนวิชาชีพอื่น ๆ ค่าย (พิมพ์ สมพงษ์ และคนอื่น ๆ 2523 : 1) นอกจากนี้ นักศึกษายังต้องห่างไกลจากผู้ปกครองที่คอยดูแลและเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ดังนั้นการแนะแนวจึงเป็นหัวใจของบริการที่นักศึกษาพยาบาลควรได้รับเป็นอย่างยิ่ง

6. กิจกรรมนักศึกษา

เฟรดเคอร์ริก (Frederick. 1959 : 6) ให้ความหมายของกิจกรรม นักศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบของสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความสนุกสนาน ความสามัคคี เป็นการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้โอกาสนักศึกษาแสดงความสามารถและความสนใจ โดยไม่มีหน่วยกิตให้ หรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (สำเนา ขจรศิลป์ 2525 : 25) ได้แบ่ง

ประเภทของกิจกรรมนักศึกษาออกเป็น 6 ประเภทคือ

1. กิจกรรมค่านิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ค่านิชาการให้กับนิสิตนักศึกษา
2. กิจกรรมค่านศิลป์และวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมความรู้ความชำนาญทาง ค่านศิลป์วัฒนธรรม
3. กิจกรรมค่านบำเพ็ญประโยชน์ มุ่งช่วยเหลือผู้อื่นโดยทั่วไปจะสร้าง สาธารณสมบัติในชนบทและชุมชนที่ประชาชนยากจนอาศัยอยู่
4. กิจกรรมค่านกีฬา จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มุ่งพัฒนา นิสิตนักศึกษาทางร่างกายและทักษะการกีฬา
5. กิจกรรมนันทนาการ มุ่งสร้างความเพลิดเพลินและสนุกสนานให้แก่ นิสิตนักศึกษา
6. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นศูนย์รวมของนิสิตนักศึกษาทั้ง เป็นฝ่ายควบคุม และให้การสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่น ๆ โดยแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายบริหาร กับฝ่ายสภา นิสิตนักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการนักศึกษา

แสงวัน นิมิตกิจจำรูญ (แสงวัน นิมิตกิจจำรูญ 2512 : 43) ได้ทำการสำรวจ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาวชิรพยาบาลของนักศึกษา อนุปริญญาพยาบาล ผดุงครรภ์ และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี 2512 พบว่า นักศึกษามีปัญหาคำนส่วนตัวอื่น ๆ น้อย แต่สำหรับที่อยู่อาศัยมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องห้องน้ำ ห้องส้วม ซึ่งมีไม่เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษาที่พัก ตลอดจนห้องที่พักรับแคบ ทำให้รู้สึกอึดใจ บางครั้งเพื่อนทำเสียงดังอีกทีก็ รบกวนอีกด้วย นอกจากนี้ทางหอพักไม่มีกิจกรรมสันทนาการเพื่อพักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความสุขสบายเท่าที่ควร

ในค่านการแนะแนว ศิริยุพา ถนอมในเมือง (ศิริยุพา ถนอมในเมือง 2521 : 26 - 27) ได้สำรวจความต้องการการบริการแนะแนวของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2520 พบว่า นักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรคือ อนุปริญญา
ปริญญา วิศวกรรมศาสตร์ ต้องการให้มีการแนะแนวในขณะมากที่สุด และคิดว่าจะได้รับ
ประโยชน์จากบริการแนะแนว มีส่วนน้อยที่ไม่ต้องการโดยให้เหตุผลว่ามีประโยชน์
เฉพาะผู้มีปัญหาเกิดขึ้นเท่านั้นและต้องการให้จัดตั้งหน่วยแนะแนวขึ้นโดยเฉพาะ ส่วน
บริการที่ต้องการเป็นส่วนรวมคือ ด้านการศึกษาต่อ และด้านที่เกี่ยวกับปัญหส่วนตัว
ในค่านิยมสมบัติของอาจารย์แนะแนวนักศึกษาต้องการให้คณะจัดหามาโดยตรง และมี
ความรู้ทางด้านการแนะแนวโดยเฉพาะ และควรเป็นผู้มีคุณธรรม ยุติธรรมรักษาความลับ
และไว้วางใจได้

อรพรรณ ลือบุญวัชรชัย (อรพรรณ ลือบุญวัชรชัย 2523 : 30) ได้ศึกษา
ความต้องการทางด้านการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล
สภากาชาดไทย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษา
อยู่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2523 จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาล
ต้องการบริการแนะแนวทุกด้านในระดับสูง โดยต้องการให้มีบริการด้านต่าง ๆ ตามลำดับ
ความสำคัญดังนี้

1. บริการปฐมนิเทศ
2. บริการที่พักอาศัย
3. บริการให้คำปรึกษา
4. บริการสนเทศ
5. บริการอาหาร
6. บริการสุขภาพอนามัย
7. บริการกิจกรรมนักศึกษา
8. บริการจัดวางตัวบุคคล
9. บริการทุนการศึกษา
10. บริการชมเสริม

บริการที่นักศึกษาต้องการระดับสูงคือ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาใน
การฝึกภาคปฏิบัติ ปัญหาทางการเรียนวิชาชีพพยาบาล และปัญหาในการเลือกศึกษาต่อ

งานวิจัยต่างประเทศ

โรบินสัน (Robinson. 1980 : 3791-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ และการใช้ประโยชน์ของบริการนักศึกษา ของนักศึกษาที่มีความเป็นอยู่พื้นฐานทางวัฒนธรรม ที่แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย East Texas State จาก 27 สาขาวิชา นักศึกษาจำนวน 312 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขา ต่างกันในวิชาที่เรียน เพศ ภูมิภาค อาชีพ และวัฒนธรรม มีความแตกต่างกันในการรับรู้และการใช้ประโยชน์ของบริการนักศึกษาโดยนักศึกษาในสาขาอาชีพศึกษามีการรับรู้ และใช้ประโยชน์ของบริการนักศึกษามากกว่านักศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ส่วนนักศึกษาเพศหญิงให้ความสำคัญและใช้บริการนักศึกษามากกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษา ที่ผิวดำให้ความสำคัญและใช้บริการนักศึกษามากกว่านักศึกษาที่ผิวขาว

ไฟเคนสไตน์ (Finkenstein. 1983 : 1703-A) ได้ศึกษาด้านบริการนักศึกษา คำนต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อพัฒนาและปรับปรุงบริการนักศึกษาให้สอดคล้อง กับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาผู้ใหญ่ใน The City University of New York เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้บริการนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา ให้ความสนใจบริการต่าง ๆ อยู่ในระดับสูง ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาก่อนรับนิสิตเข้าเรียน กระบวนการรับนักศึกษา การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา ด้านอาชีพ และส่วนตัว หุ่น การศึกษา บริการสนเทศ กิจกรรมนักศึกษา ห้องสมุด บริการด้านอาหาร บริการนักศึกษา ภาคค่ำ บริการพัฒนานักศึกษา บริการวิจัยและประเมินผล

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่านิสิตนักศึกษามี ความต้องการบริการนักศึกษาในค่านต่าง ๆ สูง ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะศึกษาถึงความ คิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของสถาบัน เพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการพิจารณาปรับปรุงด้านการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการผลิตพยาบาลในปริมาณ ที่เหมาะสมและมีคุณภาพดีบรรลุ เป้าหมายของการศึกษาอย่างแท้จริง

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครในเชิงนิมิต
2. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
3. นักศึกษาพยาบาลที่ระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครในเชิงนิมิต
5. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
6. นักศึกษาพยาบาลที่ระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
7. นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครในเชิงนิมิต
8. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
9. นักศึกษาพยาบาลที่ระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร วิธีการศึกษาจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของนักศึกษา เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี (เทียบเท่า) หลักสูตรการศึกษา 4 ปี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2530 วิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำนวน 1,886 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 5 แห่ง จำนวน 948 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ ร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในการประมาณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษาพยาบาล

สถานบันการศึกษา	นัศึกษพยาบาล							
	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วพ.ทหารอากาศ	73	40	86	42	68	34	78	34
วพ.ตำรวจ	54	27	46	24	52	26	43	23
วพ.กรุงเทพ	150	75	159	79	144	72	164	82
วพ.เกษราภิรมย์	144	72	111	56	109	55	159	80
วพ.กองทัพบก	53	27	65	56	61	31	69	35
รวม	474	241	462	234	434	218	513	254
							1,886	948

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการบริการ นักศึกษาจากกองงานวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข (กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข 2527 : 149 - 150) และลักษณะ มีนะนันท์ (ลักษณะ มีนะนันท์ 2526 : 116 - 121)
2. สร้างข้อคำถามโดยใช้ข้อมูลจากข้อที่ 1 เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามตามวิธีการของ ลิเคอร์ต (Likert)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารการศึกษายามาสด ทางด้านการบริการนักศึกษา จำนวน 3 ท่านตรวจ เพื่อหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม และพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ 2 ใน 3 ของผู้พิจารณาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินข้อความ
ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 3.1 ผศ.วิรัตน์ วรรณรัตน์ อาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
 - 3.2 อาจารย์บุญทิพย์ สรรพประดิษฐ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
 - 3.3 อาจารย์บุญเจิด ภาคธรรม หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) โดยสุ่มแจกให้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กลุ่มละ 25 คน รวม 100 คน ที่ใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่นในการปรับปรุงแบบสอบถามให้ดีขึ้นก่อนไปใช้จริง
 - 4.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25 % ค่าพหุคูณค่าที่ (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

(ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 185)

เมื่อ t	แทน อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
s_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
s_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงตั้งแต่ 1.62 ขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95

4.2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดทั้งฉบับโดยวิธี
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

(Cronbach, 1970 : 161)

เมื่อ α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
$\sum s_i^2$	แทน ค่ารวมของความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

จากการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้านและรวมทั้งหมดทั้งฉบับโดยลงดังนี้

ค่าการเวียน = 0.7738

ค่าการสอน = 0.9651

”
 งานการบริการนักศึกษา = 0.9172

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด = 0.9504

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของนักศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ระดับชั้นปี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็น
 ความคิดเห็นของนักศึกษายาวลัดเกี่ยวกับการเรียน จำนวน 19 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน
 การตั้งใจศึกษาหาความรู้ ความสนใจในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การพบทวน
 บทเรียน การแบ่งเวลาเรียน และความรับผิดชอบในการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นความคิดเห็น
 ของนักศึกษายาวลัดเกี่ยวกับการสอน จำนวน 29 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ การเตรียมการสอน
 การดำเนินการสอน การใช้กิจกรรมประกอบการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างบรรยากาศ
 ในการเรียนการสอน และการประเมินผล

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) เป็นความคิดเห็นของ
 นักศึกษายาวลัดเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา จำนวน 26 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่
 บริหารหอพัก บริหารอาหาร บริหารสุขภาพ บริหารทุนการศึกษา บริหารแนะแนว และบริการ
 กิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 4 คำถามแต่ละข้อให้ตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นควยอย่างยิ่ง
 เห็นควย ค่อนข้างเห็นควย ไม่เห็นควย ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง เป็นข้อความทั้งหมด จำนวน
 74 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามพิจารณาคำนี้คือ ข้อความที่มีลักษณะเชิงนิมิตให้คะแนน
ดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 คะแนน

เห็นควย ให้คะแนน 4 คะแนน

ค่อนข้างเห็นควย ให้คะแนน 3 คะแนน

ไม่เห็นควย ให้คะแนน 2 คะแนน

ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อความที่มีลักษณะเชิงนิเสธให้คะแนนดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน

เห็นควย ให้คะแนน 2 คะแนน

ค่อนข้างเห็นควย ให้คะแนน 3 คะแนน

ไม่เห็นควย ให้คะแนน 4 คะแนน

ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 คะแนน

ความคิดเห็นเชิงนิมิต คือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ความคิดเห็นเชิงนิเสธ คือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ลงมา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยของสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้ง 5 แห่ง เพื่อขออนุญาต ให้นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัย เป็นผู้ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลที่เลือกเป็น กลุ่มตัวอย่างให้ช่วยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียด เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาคำนี้ และวิธีตอบแบบสอบถามให้เข้าใจตรงกัน

เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาคำนี้ และวิธีตอบแบบสอบถามให้เข้าใจตรงกัน

การจัดกระทำข้อมูล

1. แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 948 ฉบับ ได้รับคืน 894 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.30
 ในจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนนั้นปรากฏว่า มีแบบสอบถามที่คำตอบไม่สมบูรณ์ 10 ฉบับ ฉะนั้น
 จึงเหลือแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 884 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.88
 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ไกรยงค์

สถานศึกษา	แบบสอบถามส่งไปทางไปรษณีย์ (ฉบับ)				แบบสอบถามที่ไกรยงค์ (ฉบับ)				แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับ)			
	สัปดาห์ 1	สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4	สัปดาห์ 1	สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4	สัปดาห์ 1	สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4
วพ.พหุวิทยาการ	40	42	34	34	40	34	29	34	40	34	29	34
วพ.ตำรวจ	27	24	26	23	23	24	26	23	23	24	24	23
วพ.กรุงเทพ	75	79	72	82	75	67	63	80	74	67	63	79
วพ.เกอการุณย์	72	56	55	80	72	56	55	80	71	56	55	79
วพ.กองทัพบก	27	23	31	35	25	30	28	30	24	30	25	30
รวม	241	234	218	254	235	211	201	247	232	211	196	245

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 884 ฉบับ มาตรวจวิเคราะห์และแปลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มคอ.3 ของตน ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของสถาบันในแต่ละขอของแบบสอบถามในตอนต้น 2 ถึงตอนต้น 4 ทั้งรายขอรายคาบ และรวมทุกคาบ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแต่ละขอที่คำนวณได้กับแนวการกำหนดระดับมาตราส่วนของ ลิเคอร์ท (Likert) (Best. 1977 : 169 - 175) เพื่อประเมินว่านักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษา ของแต่ละสถาบันอยู่ในระดับใด ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการประเมินเป็น 3 ระดับ คือ

1.1 คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 5.00 หมายความว่า นักศึกษาพิจารณาเห็นว่า การเรียนการสอน และการบริการนักศึกษา ของสถาบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง

1.2 คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายความว่า นักศึกษาพิจารณาเห็นว่า การเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของสถาบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.50 หมายความว่า นักศึกษาพิจารณาเห็นว่า การเรียนการสอนและการบริการนักศึกษาของสถาบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ

สูตรในการคำนวณหาคะแนนเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(Ferguson. 1976 : 45)

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถาม
เป็นรายข้อ รายคาน และรวมทุกคาน โดยใช้สูตรในการคำนวณคือ

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

(Ferguson. 1976 : 64)

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
 $\sum X^2$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N แทน ค่าจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่
3 กลุ่ม โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)
ไชดูตร (Lindquist. 1953 : 55 - 56)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

Source of Variation	df	Sum of Square	Mean Square	F ratio
ระหว่างกลุ่ม	a - 1	$SS_A = \sum_{j=1}^a T_j^2 / N_j - T^2 / N$	$MS_A = SS_A / a - 1$	MS_A / MS_W
ภายในกลุ่ม	N - a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = SS_W / N - a$	
Total	N - 1	$SS_T = \sum_{j=1}^a \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - T^2 / N$		

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F-distribution

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

a แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

SS แทน Sum of Square

MS_A แทน Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน Mean Square ภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ค่า q ไชดูครั้งนี้

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

(Winer. 1962 : 101)

เมื่อ $\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมากที่สุด

$\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มน้อยที่สุด

MS_{error} แทน Mean Square Error

n แทน Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ตอนดังนี้
 ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษา โดยจำแนกเป็นรายขอ รายคาน และรวมทุกคาน ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตารางที่ 1 - 11

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษา โดยเปรียบเทียบตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปี ดังแสดงในตารางที่ 12 - 21

ตาราง 3 แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
สูง	425	48.1
ปานกลาง	241	27.3
ต่ำ	218	24.7
รวม	884	100

จากตาราง 3 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีจำนวนมากกว่า นักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตาราง 4 แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 1	232	26.2
ปีที่ 2	211	23.9
ปีที่ 3	196	22.2
ปีที่ 4	245	27.7
รวม	884	100

จากตาราง 4 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างกระจายในระดับชั้นต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน

ตาราง 5 คาสถิภาพพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา รวมทุกวิทยาลัย
จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1	นักศึกษามีสมาธิในการเรียนดี	3.15	.81
2	นักศึกษาไม่ค่อยกับเพื่อนในขณะที่อาจารย์สอน	2.89	.93
3	นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนดี	3.23	.77
4	นักศึกษาพยายามจดบันทึกย่อในแต่ละวิชาเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น	3.46	.93
5	นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.29	.87
6	นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในการสาธิตการสอนบางอย่าง	3.07	.86
7	นักศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.34	.98

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
8	นักศึกษาส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการเรียน	2.49	.99
9	นักศึกษาใช้เวลาว่างในการทำรายงานได้อย่างเหมาะสม	2.93	.92
10	นักศึกษามีเวลาดูหนังสือก่อนสอบเต็มที่	2.40	.99
11	นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลได้	3.53	.98
12	นักศึกษาไม่มีเวลาในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบเพราะต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป	2.82	1.06
13	นักศึกษารอบคนควาเพิ่มเติมจากการสอนของอาจารย์	2.93	.77
14	นักศึกษาใช้เวลาว่างพบทวนตำราเรียนอยู่เสมอ	2.81	.79
15	ภายหลังการทดสอบนักศึกษาติดตามคนควาหาคำตอบจากคำถามนั้นเสมอ	3.22	.88
16	นักศึกษาค้นควาความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมเสมอเพราะความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไม่ดี	2.63	.78
17	นักศึกษาคิดว่าจำนวนวิชาที่เรียนในแต่ละภาคการศึกษาเหมาะสมดี	3.05	1.02
18	นักศึกษาคิดว่าส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด	3.99	.88
19	นักศึกษาคิดว่าต้องเรียนให้จบแม้ว่าจะไม่ชอบวิชาที่พยาบาลนักศึกษา	4.28	.93
	รวมเฉลี่ย	3.13	.40

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรวมทุกวิทยาลัย โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมมานสูง ได้แก่ นักศึกษาจะส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวน และเวลากำหนด (ข้อ 18) นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียนให้จบแม้ว่าจะไม่ชอบวิชาที่พยายามอดนัก (ข้อ 19) ด้านการปรับตัวของนักศึกษา นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนใน วิทยาลัยได้ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมมาน

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ รวมทุกวิทยาลัย
จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1	อาจารย์ได้แจ้งจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละวิชาให้นักศึกษา อย่างชัดเจน	3.81	.86
2	อาจารย์แจ้งแบบการ เรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา	3.69	.89
3	อาจารย์สอนโดยคำนึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา	3.16	.87
4	อาจารย์สอนตามลำดับความสัมพันธ์ต่อเนื่องของเนื้อหา	3.40	.87
5	อาจารย์ไม่ได้อ้างแผนและเตรียมการสอนทำให้นักศึกษาเกิด ความสับสนในวิชาที่เรียน	3.41	.98
6	อาจารย์ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปก่อนสอบบทเรียนใหม่ ทุกครั้ง	2.89	.89
7	อาจารย์พยายามเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้งให้ ต่อเนื่องกัน	3.35	.85
8	อาจารย์เร่งสอนเพื่อให้ทันจบบทเรียน	2.66	1.03
9	อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยายมากเกินไป	2.77	.94

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
10	อาจารย์มีการสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้ง	3.13	.92
11	กิจกรรมที่ใช้อย่างสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอน	3.42	.81
12	มีการซักถามนักศึกษาระหว่างการสอน	3.54	.83
13	มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย	3.67	.79
14	มีการตั้งคำถามให้นักศึกษารู้จักคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง	3.56	.80
15	มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาเพิ่มเติม	3.54	.90
16	มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.91	.98
17	อาจารย์ผู้สอนไม่คอยใช้อุปกรณ์การสอน	3.21	.90
18	ตำราและเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ	2.61	1.08
19	การใช้อุปกรณ์การสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.44	.78
20	การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น	3.78	.84
21	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น	3.83	.80
22	อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่น่าสนใจและสนุกสนาน	2.98	.90
23	อาจารย์ทบทวนซักถามของนักศึกษาให้เข้าใจชัดเจนดี	3.43	.80
24	อาจารย์รอบคอบนักศึกษาตอนหาญป่วย	2.95	1.07
25	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.27	.89
26	ขอสอบครบทุกชุดเนื้อหาที่เรียน	3.35	.88
27	อาจารย์มีมาตรฐานในการให้คะแนนอย่างยุติธรรม	3.33	.95

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
28	อาจารย์มีการทดสอบย่อยเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.56	.91
29	อาจารย์ออกข้อสอบข้อซักถามและเข้าใจง่าย	3.07	.85
	รวมเฉลี่ย	3.30	.42

จากตาราง 6 แสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์รวมทุกวิทยาลัยโดยเฉลี่ย เป็นไปในทางนิมมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการดำเนินการสอนของอาจารย์เป็นไปในทางนิมมานค่อนข้างสูง ได้แก่ อาจารย์ได้แจ้งจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละวิชาให้นักศึกษาอย่างชัดเจน (ข้อ 1) อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา (ข้อ 2) มีการซักถามนักศึกษาระหว่างการสอน (ข้อ 12) มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย (ข้อ 13) มีการตั้งคำถามให้นักศึกษารู้จักคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง (ข้อ 14) มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาต่อเพิ่มเติม (ข้อ 15) การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ข้อ 20) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น (ข้อ 21) อาจารย์มีการทดสอบย่อย เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสปรับปรุงตนเอง (ข้อ 28) ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมมาน

ตาราง 7 คำสัณนิษฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาของสถาบัน รวมทุก
วิทยาลัย จำแนกเป็นรายขอ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอพักอย่างดี	3.38	.98
2	การจัดห้องพักเป็นสัดส่วนดี	3.01	1.09
3	มีสถานที่ซักผ้าและอาบน้ำเพียงพอ	2.77	1.07
4	มีการจัดบริการข่าวสารหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภายในหอพักเป็นอย่างดี	2.63	1.04
5	มีการจัดบริการพัสดุไปรษณีย์และโทรศัพท์สะดวกและรวดเร็ว	3.04	1.03
6	มีการจัดบริการดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัย	2.69	1.06
7	มีการบริการนำดื่ม น้ำใช้ ที่สะอาดและบริการไฟฟ้าให้สว่างทั่วถึง	3.12	1.10
8	สถานที่รับประทานอาหารสะอาด	3.32	1.01
9	มีการควบคุมความสะอาดในการประกอบอาหาร	3.22	1.05
10	มีการควบคุมคุณภาพอาหารใหญ่หลักโภชนาการ	3.32	1.01
11	มีการรักษาความสะอาดของภาชนะที่ใช้ใส่และรับประทานอาหาร	3.32	.95
12	มีบริการตรวจสุขภาพ สะดวกและรวดเร็ว	3.07	1.06
13	มีบริการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	2.93	1.02
14	มีการประสานงานกับโรงพยาบาลให้นักศึกษาเข้ารับการรักษาอย่างสะดวก	3.38	1.05
15	มีข้อมูลหรือคำแนะนำด้านสุขภาพอนามัยอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยบริการสุขภาพ	3.00	.98
16	นักศึกษาไม่คอยพร่ำถามผู้ช่วยเหลือในการศึกษา	2.98	1.04

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
17	มีการจัดสรรทุนการศึกษาได้อย่างยุติธรรม	3.02	.98
18	นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินมีโอกาสขอรับทุนการศึกษาได้ทั่วถึง	2.88	1.03
19	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้ทุนการศึกษาอย่างเหมาะสม	3.10	.98
20	มีหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับให้คำปรึกษาคานต่าง ๆ เช่น คานการเรียนและคานส่วนตัว	2.75	1.03
21	มีการประชุมพิเศษเกี่ยวกับหลักสูตร ระเบียบการ และวิธีปฏิบัติตนในวิทยาลัยพยาบาลให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจน	3.47	.92
22	มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วและที่กำลังศึกษาอยู่	3.17	.93
23	อาจารย์ที่ปรึกษารวมมือและเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.28	.95
24	วิทยาลัยพยาบาลไม่สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกวิทยาลัย	2.75	1.26
25	มีการจัดอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ	2.66	1.03
26	วิทยาลัยพยาบาลสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านการเงินเป็นอย่างดี	2.33	1.03
	รวมเฉลี่ย	3.02	.54

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา
ของสถาบัน โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมิตในทุกเรื่อง

ตาราง 8 คาสถิตพณฐาน คะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และ
การบริการนักศึกษา รวมทุกวิทยาลัย จำแนกเป็นรายคาน และรวมทุกคาน

ความคิดเห็นของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.
” คานการ เรียน	3.13	.40
” คานการสอน	3.30	.42
” คานบริการนักศึกษา	3.02	.52
รวมเฉลี่ย	3.15	.92

จากตาราง 8 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและ
การบริการนักศึกษา เมื่อจำแนกเป็นรายคานและรวมทุกคานโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมิต

ตาราง 9 คาสถัพพฐานและแบบควาณคิดเห้เกยวักการเรียนของนักศึกษาศาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลหระอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกอการุณย และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จ้าแนกเป็นรายขอ

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพ		วพ.เกอการุณย		วพ.กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	นักศึกษัสมำวักในการเรียนที่	3.08	.81	3.24	.81	3.24	.86	3.06	.75	3.12	.77
2	นักศึกษัไม่คุยกับเพื่อนในขณะที	2.80	.93	2.89	.97	2.95	.92	2.83	.96	3.02	.90
3	อาจารย์สอน										
3	นักศึกษัควำนกระตือรอนใน	3.20	.77	3.12	.81	3.31	.80	3.21	.78	3.26	.64
	การเรยนคั										
4	นักศึกษัพยำยนจนจนตักยอใน	3.46	.93	3.34	1.00	3.48	.92	3.46	.93	3.44	.88
	แต่ดะวักหำเพอให้เขาใจงยชน										
5	นักศึกษัส่วนรวมในการจักกิจกรรม	3.24	.91	3.53	.83	3.45	.84	3.14	.86	3.07	.82
	การเรยนการสอน										
6	นักศึกษัเป็นผู้ช่วยในการลาคิต	3.13	.88	3.17	.91	3.10	.85	2.92	.86	3.18	.80
	การสอนบางอยาง										

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. พหุรอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. กรุงเทพฯ		วพ. เก่งการุณย์		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7	นักศึกษาไม่โอภาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.25	1.11	3.32	1.04	3.50	.89	3.26	.97	3.28	.94
8	นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการวัฒนธรรมศึกษา	2.71	1.04	2.34	.98	2.42	.97	2.61	1.02	2.30	.86
9	นักศึกษาใช้เวลาว่างในการทำรายงานได้อย่างเหมาะสม	2.82	1.03	2.96	.80	3.11	.94	2.85	.91	2.77	.82
10	นักศึกษาใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อน	2.33	1.09	2.61	.97	2.54	1.05	2.26	.95	2.31	.75
11	นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลได้	3.39	1.01	3.59	1.09	3.73	.91	3.42	.97	3.41	.96
12	นักศึกษาไม่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ เพราะต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายมาเกินไป	2.74	1.14	3.06	.90	2.99	1.08	2.63	1.04	2.73	.97

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. ทหารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. ทุ่งเทพ		วพ. เกอการุณย์		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13	นักศึกษาชอบคนเราเพิ่มขึ้นมาจากการสอนของอาจารย์	2.82	.78	2.93	.84	3.06	.79	2.83	.75	2.95	.66
14	นักศึกษาใช้เวลาว่างพบเพื่อนตำราเรียนอยู่เสมอ	2.81	.81	2.87	.86	2.94	.80	2.65	.78	2.82	.69
15	ภายหลังการทดสอบนักศึกษาติดตามคนเราหาคำตอบจากคำถามแบบเสมอ	3.12	.95	3.28	.85	3.38	.88	3.08	.87	3.26	.79
16	นักศึกษาจะคบหาทราบนักต่างคณะวิทยาศาสตร์เพิ่มเสมอ เพราะมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ	2.67	.81	2.58	.72	2.64	.79	2.66	.84	2.55	.69
17	นักศึกษาคิดว่าจำนวนวิชาที่เรียนในแต่ละภาคการศึกษาเหมาะสมดี	2.99	.95	3.12	1.05	3.21	1.04	3.09	.97	2.49	.87

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพฯ		วพ.เอกการุญชัย		วพ.กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18	นักศึกษาจะส่งรายงานผู้ศึกษา จำนวนและเวลาทำตน	3.74	.99	3.90	.86	4.20	.84	4.04	.85	3.74	.83
19	นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียนใหม่ เพราะไม่ชอบวิชาพหุวิทยา	3.98	1.08	4.25	.96	4.45	.84	4.29	.89	4.23	.89
	รวมเฉลี่ย	3.06	.42	3.18	.39	3.25	.41	3.07	.38	3.05	.29

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานและแผนความถี่เกี่ยวกับ การสอน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเดกเกอการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพ		วพ.เดกเกอการุณย์		วพ.กองทัพบก	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1	อาจารย์ได้แจ้งจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละวิชาให้นักศึกษาอย่างชัดเจน	3.89	.85	3.74	.82	3.81	.89	3.88	.86	3.61	.89
2	อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนการสอนก่อนการเริ่มปฏิบัติการ	3.80	.90	3.52	.87	3.78	.92	3.74	.87	3.35	.77
3	อาจารย์สอนโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา	3.24	.89	3.09	.90	3.17	.92	3.20	.83	3.00	.78
4	อาจารย์สอนตามลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา	3.38	.89	3.41	.82	3.49	.88	3.37	.87	3.22	.80
5	อาจารย์ไม่ได้อ้างแผนและเตรียมการสอบทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในวิชที่เรียน	3.16	1.06	3.20	1.03	3.64	.93	3.41	.88	3.22	.97

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. ทหารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. กรุงเทพมหานคร		วพ. เกษตร		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6	อาจารย์ทวนเบื่อนที่เรียนผ่านไป ก่อนสอนบทเรียนใหม่ผู้ทรง	3.02	.91	2.70	.86	2.91	.91	2.96	.89	2.79	.81
7	อาจารย์พยายมเขมโยงงเนื้อหา ทันสมัยแต่ละครั้งให้ต่อเนื่องกัน	3.48	.88	3.40	.91	3.38	.85	3.29	.83	3.17	.75
8	อาจารย์เร่งสอนเพื่อให้เห็น	2.86	.93	2.61	.95	2.80	1.02	2.57	.98	2.23	1.16
9	อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยาย มากเกินไป	2.79	.89	2.74	.92	2.92	.96	2.69	.90	2.57	.96
10	อาจารย์มีการสรุปบทเรียนหรือ เนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้ง	3.29	.97	3.00	.86	3.34	.98	2.93	.85	2.96	.73
11	กิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ในการสอน	3.45	.89	3.44	.79	3.58	.78	3.24	.81	3.33	.68

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. ทหารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. ทุ่งเทพ		วพ. เกอการุณย์		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
12	มีการชักชวนนักศึกษา ระหว่างการสอน	3.44	.91	3.58	.79	3.76	.79	3.41	.80	3.31	.75
13	มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย	3.62	.86	3.75	.75	3.79	.76	3.62	.75	3.39	.81
14	มีการตั้งคำถามให้นักศึกษา จินตนาการ และตัดสินใจด้วยตนเอง	3.51	.84	3.59	.79	3.68	.79	3.50	.80	3.38	.69
15	มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาเพิ่มเติม	3.52	1.00	3.54	.91	3.66	.86	3.42	.86	3.39	.86
16	มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.04	.93	3.06	.85	2.82	1.05	2.81	.99	3.09	.88
17	อาจารย์สอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน	3.27	.91	3.35	.82	3.19	.98	3.15	.89	3.12	.75

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. ทหารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. กรุงเทพฯ		วพ. เกษตรกร		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18	ตำราและเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ	2.70	1.03	2.73	1.08	2.71	1.13	2.35	1.09	2.73	.90
19	การใช้ประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.31	.85	3.47	.85	3.54	.77	3.37	.76	3.44	.61
20	การใช้ประกอบการสอนชนิดต่าง ๆ วิชาใดที่ศึกษาเขาใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น	3.72	.82	3.80	.85	3.92	.84	3.68	.82	3.68	.82
21	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น	3.80	.88	3.91	.74	4.04	.74	3.63	.79	3.66	.72
22	อาจารย์มีการสอนที่น่าสนใจและสนุกสนาน	3.12	.93	2.95	.84	3.04	.96	2.98	.81	2.66	.89
23	อาจารย์ตอบข้อซักถามของนักศึกษาให้เข้าใจชัดเจน	3.60	.78	3.47	.90	3.46	.86	3.34	.73	3.27	.69
24	อาจารย์ตอบข้อซักถามพอทบทวนไป	3.02	.99	3.01	1.02	2.60	1.06	3.27	1.01	2.95	1.12

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. พหุรอาภาศ		วพ. คำรวจ		วพ. กุญฑพ		วพ. เกอการุณย		วพ. กองพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
25	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.57	.80	3.34	.84	3.08	.85	3.51	.84	2.69	.84
26	ขอสอบครอบคอบเนื้อหาที่เรียน	3.54	.79	3.34	.88	3.27	.91	3.35	.88	3.33	.83
27	อาจารย์มาตรฐานในการให้คะแนนอย่างยุติธรรม	3.48	.90	3.26	.90	3.36	.95	3.31	.93	2.96	.94
28	อาจารย์ให้การทดสอบย่อยที่ดี	3.61	.89	3.45	.98	3.61	.95	3.61	.85	3.32	.83
29	นักศึกษาได้โอกาสปรับปรุงตนเอง อาจารย์ออกข้อสอบยากและเข้าใจง่าย	3.23	.90	3.22	.75	3.00	.85	3.06	.85	2.92	.77
	รวมเฉลี่ย	3.36	.46	3.30	.39	3.39	.46	3.26	.39	3.13	.32

ตาราง 11 ค่าดัชนีฐานคะแนนความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลหารากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพ		วพ.เกื้อการุณย์		วพ.กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอพักอย่างดี	3.01	.99	3.68	.80	3.56	.98	3.14	1.00	3.70	.69
2	การจัดห้องพักรับประทานอาหาร	2.38	1.05	3.27	.98	3.16	1.06	2.76	1.02	3.77	.83
3	มีสถานที่ออกกำลังกายเพียงพอ	2.54	.97	3.10	1.05	2.75	1.09	2.55	1.01	3.38	.96
4	มีการจัดบริการอาหารกลางวันดีพอ	2.75	1.04	2.63	.02	2.51	1.03	2.46	1.00	3.22	1.01
5	มีการจัดบริการพัสดุไปรษณีย์และโทรศัพท์ ภายใต้อาคาร	2.89	.97	2.94	.98	3.40	1.03	2.68	1.01	3.18	.85
6	มีการจัดขบวนรถรับส่งและ	2.29	1.04	3.11	1.00	2.81	1.01	2.59	1.11	2.78	.95
7	มีความปลอดภัยในการบริการนำคนไข้ขึ้นรถและ	2.70	1.09	3.37	.97	3.17	1.09	2.98	1.13	3.64	.89

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. ทหารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. กรุงเทพมหานคร		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	สถานที่ประกอบอาหารสะอาด	2.62	1.09	3.06	.97	3.36	.92	3.34	.86
9	มีการควบคุมความสะอาดในการประกอบอาหาร	2.48	1.05	2.85	.92	3.38	.97	3.04	.92
10	มีการควบคุมคุณภาพอาหารให้ถูกต้องโภชนาการ	2.62	.97	3.12	.88	3.63	.98	2.97	.89
11	มีการรักษาความสะอาดของภาชนะที่ใช้ใส่และรับประทาน	2.70	.99	3.03	.82	3.59	.91	3.25	.82
12	มีการตรวจดูสภาพ สะอาดและรวดเร็ว	3.06	1.01	2.91	.96	3.38	1.02	3.38	.99
13	มีการเวทียกและอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	2.86	1.01	2.81	.92	3.08	1.05	3.35	.85

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพ		วพ.เอกอภุคณ		วพ.กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14	มีการประสานงานกับโรงพยาบาลในท้องถิ่นเข้ารับการรักษาอย่างสะดวก	3.35	1.01	3.10	1.08	3.61	1.02	3.10	1.04	3.67	.93
15	มีข้อมูลหรือคำแนะนำด้านสุขภาพอนามัยอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยบริการสุขภาพ	3.21	1.04	2.91	.89	3.13	1.00	2.70	.92	3.23	.83
16	นักศึกษาไม่ค่อยทราบว่ามีทุนช่วยเหลือในการศึกษา	3.30	.92	3.26	1.11	2.79	1.11	2.80	.95	3.25	.92
17	มีการจัดสรรทุนการศึกษาโดยบางผู้สมัคร	3.04	.95	3.07	1.05	3.02	1.04	2.93	.96	3.11	.79
18	นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินมีโอกาสขอรับทุนการศึกษาได้บ้าง	3.06	1.02	3.08	1.06	2.61	1.04	2.88	.99	3.13	.96

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ. พนารอากาศ		วพ. ตำรวจ		วพ. กรุงเทพฯ		วพ. เกษตรกร		วพ. กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19	“อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นคุณแก่ฉันไหม” “นักศึกษาได้มีโอกาสได้ทุนการศึกษา อย่างเหมาะสม”	3.12	1.02	3.22	.98	2.83	.99	3.27	.89	3.25	.93
20	“มีหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับให้ คำปรึกษาตามด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเรียนและด้านส่วนตัว”	2.62	.99	2.70	.93	2.71	1.11	2.80	1.02	2.94	.91
21	“มีการประชุมเพื่อปรึกษากับหัวหน้า ระเบียบการ และวิธีปฏิบัติใน วิทยาลัยพยาบาลเพื่อศึกษาเข้าใจ	3.25	1.01	3.57	1.02	3.66	.85	3.39	.88	3.38	.91
22	“มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของเรา ไปและทำการแก้ไข”	3.02	.96	3.19	.93	3.22	.96	3.21	.95	3.05	.75

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	วพ.ทหารอากาศ		วพ.ตำรวจ		วพ.กรุงเทพ		วพ.ปกครองภายใน		วพ.กองทัพบก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23	อาจารย์บริหารรวมมือและเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.18	1.00	3.30	.88	3.25	1.01	3.42	.92	3.03	.85
24	วิทยาลัยพยาบาลไม่สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกวิทยาลัย	2.67	1.25	3.04	1.14	2.51	1.35	2.98	1.12	2.96	1.32
25	มีการจัดอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยบางเพียงพอ	2.75	1.03	2.69	.85	2.51	1.15	2.59	.99	3.06	.80
26	วิทยาลัยพยาบาลสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านการเงินเป็นอย่างดี	2.40	1.01	2.50	.91	1.99	1.05	2.47	1.00	2.67	.90
	รวมเฉลี่ย	2.80	.56	3.06	.51	3.06	.58	2.98	.52	3.22	.40

จากตาราง 9 - 11 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการ นักศึกษาแต่ละวิทยาลัยพยาบาลไว้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการนักศึกษาของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรับผิดชอบการเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง โดแก นักศึกษาจะส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด (ข้อ 18) นักศึกษาคิดว่า จะต้องเรียนใหจบ แม้ว่าจะไม่ชอบวิชาชีพนัก (ข้อ 19) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่ามีความคิดเห็น โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานปานกลาง ด้านการสอนของอาจารย์ นักศึกษามีความคิดเห็น โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง โดแก อาจารย์ใ้คงเจ้จูงหมายในการสอนแต่ละวิชาให้แก นักศึกษาอย่างชัดเจน (ข้อ 1) อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา (ข้อ 2) มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย (ข้อ 13) มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไป ศึกษาเพิ่มเติม (ข้อ 15) การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ข้อ 20) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น (ข้อ 21) อาจารย์ ตอบข้อซักถามของนักศึกษาให้เขาใจชัดเจน (ข้อ 23) อาจารย์ใหความ เป็นกันเองกับนักศึกษา (ข้อ 25) ขอสอบครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน (ข้อ 26) อาจารย์มีการทศสมยอมเพื่อให้นักศึกษา มีโอกาสปรับปรุงตนเอง (ข้อ 28) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า มีความคิดเห็นเป็นไปในทางนิมาน ในการบริการนักศึกษาที่สถาบันจัดให้ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานทุกเรื่อง

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของนักศึกษา พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง โดแก นักศึกษา มีส่วนรวมในการจัดการเรียนการสอน (ข้อ 5) นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เขากับการ เรียน ในวิทยาลัยพยาบาลได้ (ข้อ 11) นักศึกษาจะส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด (ข้อ 18) นักศึกษาคิดว่า จะต้องเรียนใหจบแม้ว่าจะไม่ชอบวิชาชีพพยาบาลนัก (ข้อ 19) ส่วน ข้ออื่น ๆ พบว่า โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน ด้านการสอนของอาจารย์นักศึกษามีความคิดเห็น โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง โดแก อาจารย์ใ้คงเจ้จูงหมายในการสอนแต่ละวิชาให้แก

นักศึกษาอย่างชัดเจน (ข้อ 1) อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา (ข้อ 2) มีการซักถามระหว่างการสอน (ข้อ 12) มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย (ข้อ 13) มีการตั้งคำถามให้นักศึกษารูจักคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง (ข้อ 14) มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาเพิ่มเติม (ข้อ 15) การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ข้อ 20) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม และแสดงความคิดเห็น (ข้อ 21) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน ส่วนในการบริการนักศึกษาที่สถาบันจัดให้นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก มีการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอพักอย่างดี (ข้อ 1) มีการปฐมนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ระเบียบการและวิสัยทัศน์ในวิทยาลัยพยาบาลให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจน (ข้อ 21) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่าโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คานการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลได้ (ข้อ 11) นักศึกษาจะส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด (ข้อ 18) นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียนให้จบแม้ว่าจะไม่ชอบวิชาชีพพยาบาลนัก (ข้อ 19) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน ในคานการสอนของอาจารย์ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก อาจารย์ ไคแจง จุกุมงหมายในการสอนแต่ละวิชาให้แก่นักศึกษาอย่างชัดเจน (ข้อ 1) อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา (ข้อ 2) อาจารย์ไม่ไดวางแผนและเตรียมการสอนทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในวิชาที่เรียน (ข้อ 5) กิจกรรมที่ใช้สอดคล้องกับจุกุมงหมายในการสอน (ข้อ 11) มีการซักถามนักศึกษาระหว่างการสอน (ข้อ 12) มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย (ข้อ 13) มีการตั้งคำถามให้นักศึกษารูจักคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง (ข้อ 14) มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาต่อเพิ่มเติม (ข้อ 15) การใช้อุปกรณ์การสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา (ข้อ 19) การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ข้อ 20) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น (ข้อ 21) อาจารย์มีการทดสอบย่อยเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสปรับปรุงตนเอง (ข้อ 28) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า มีความ

คิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน ในการบริการนักศึกษาที่สถาบันจัดให้นักศึกษามีความ
คิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก มีการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ
หอพักอย่างดี (ขอ 1) มีการควบคุมคุณภาพอาหารใหญ่หลักโภชนาการ (ขอ 10) มีการ
รักษาความสะอาดของภาชนะที่ใส่โต๊ะและรับประทานอาหาร (ขอ 11) มีการประสานงาน
กับโรงพยาบาลให้นักศึกษาเข้ารับการรักษาอย่างสะดวก (ขอ 14) มีการปฐมนิเทศ
เกี่ยวกับหลักสูตร ระเบียบการและวิธีปฏิบัติตนในวิทยาลัยให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจน (ขอ 21)
ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่ามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกิดการเรียนรู้โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก นักศึกษา
จะส่งรายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด (ขอ 18) นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียนในขอบ
แผนจะไม่ขอบวิชาที่พยาบาลนัก (ขอ 19) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไป
ในทางนิมาน ในด้านการสอนของอาจารย์ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง
ไคเก อาจารย์ไคแจ่งมุ่งหมายในการสอนแต่ละวิชาให้นักศึกษาอย่างชัดเจน (ขอ 1)
อาจารย์ไคแจ่งแผนการเรียนการสอนก่อนการเรียนทุกวิชา (ขอ 2) มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบ
ประกอบคำอธิบาย (ขอ 13) การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียน
ได้ดียิ่งขึ้น (ขอ 20) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น (ขอ 21)
อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา (ขอ 25) อาจารย์มีการทดสอบย่อยเพื่อให้นักศึกษา
มีโอกาสรับปรุงตนเอง (ขอ 28) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน ส่วน
ในด้านการบริการนักศึกษาที่สถาบันจัดให้ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง
ไคเก สถานที่รับประทานอาหารสะอาด (ขอ 8) มีการควบคุมความสะอาดในการประกอบ
อาหาร (ขอ 9) มีการควบคุมคุณภาพอาหารใหญ่หลักโภชนาการ (ขอ 10) ส่วนข้ออื่น ๆ
พบว่า โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นเป็นไปในทางนิมาน

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาของนักศึกษา
พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าการเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมานสูง ไคเก นักศึกษาจะส่ง

รายงานทุกชิ้นตามจำนวนและเวลาที่กำหนด (ข้อ 18) นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียนให้จบ
 แม้ว่าจะไม่ชอบวิชาที่พยาบาลนัก (ข้อ 19) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า มีความคิดเห็นเป็นไปใน
 ทางนิมิต ในด้านการสอนของอาจารย์ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมิตสูง
 โดแก่ อาจารย์โคแจ้งอุทุมพรหมายในการสอนแต่ละวิชาให้แก่นักศึกษาอย่างชัดเจน (ข้อ 1)
 การใช้สื่อการสอนนอกตำรา ๆ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ข้อ 20) อาจารย์
 เปิดโอกาสให้นักศึกษายกย่องแสดงความคิดเห็น (ข้อ 21) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่ามีความคิดเห็น
 เป็นไปในทางนิมิตในด้านการบริการนักศึกษาที่สถานจัดให้นักศึกษามีความคิดเห็น
 โดยเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมิตสูง โดแก่ มีการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอพักอย่างดี
 (ข้อ 1) การจัดหอพักเป็นสัดส่วนดี (ข้อ 2) มีการบริการนำคัมภีร์ไบเบิลสะอาดและบริการไฟฟ้า
 ให้สว่างทั่วถึง (ข้อ 7) มีการประสานงานกับโรงพยาบาลให้นักศึกษาเข้ารับการตรวจรักษา
 อย่างสะดวก (ข้อ 19) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่า มีความคิดเห็นเป็นไปในทางนิมิต

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาทุกวิทยาลัย
ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.43	2	.71	4.45 **
ภายในกลุ่ม	141.37	881	.16	
รวม	142.80	883		

$$F_{.01}(2, 881) = 4.62$$

จากตาราง 12 แสดงว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 จากการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านการเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้การทดสอบโดย q-statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นคุณค่าการเรียนของนักศึกษา
ระหว่างนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
		3.07	3.14	3.17
ต่ำ	3.07	-	0.07 **	0.10 **
ปานกลาง	3.14		-	0.03
สูง	3.17			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นคุณค่าการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนสูงต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ปานกลางต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบระหว่างความ
คิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นคุณค่า
การเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นคุณค่าการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำ แต่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนปานกลาง

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
มหาวิทยาลัย ระยะเวลาชั้นปี 1 - 4

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	6.22	3	2.07	13.36***
ภายในกลุ่ม	136.58	880	.16	
รวม	142.80			

$$F_{.001(3,880)} = 5.42$$

จากตาราง 14 แสดงว่าความคิดเห็นด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 1 - 4 ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ของการวิจัย คือนักศึกษาระดับชั้นต่างกัน จะมีความคิดเห็นด้านการเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำเสนอความคิดเห็นด้านการเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกัน มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดย q-statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการเรียนของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่าง	X	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 1
		3.01	3.09	3.21	3.22
ปีที่ 2	3.01	-	0.08***	0.20***	0.21***
ปีที่ 3	3.09		-	0.12***	0.13***
ปีที่ 4	3.21			-	0.01
ปีที่ 1	3.22				-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001

จากตาราง 15 พบว่าความคิดเห็นด้านการเรียนของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ต่างจากชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 ปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่างจากชั้นปีที่ 3 และปีที่ 2 ปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่างจากชั้นปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 1 กับปีที่ 4

แสดงว่านักศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านการเรียนสูงกว่าปีที่ 2 และปีที่ 3 ปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ 2 ปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ 2 และปีที่ 3 แต่ไม่แตกต่างจากปีที่ 1

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการสอนของนักศึกษาพยาบาลทุกวิทยาลัย
ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	.12	2	.06	.31
ภายในกลุ่ม	161.59	881	.18	
รวม	161.71	883		

จากตาราง 16 แสดงว่า ความคิดเห็นการสอนของนักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 คือ นักศึกษาพยาบาลที่ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นการสอนแตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
ระหว่างชั้นปี 1 - 4

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	9.72	3	3.24	18.76 ***
ภายในกลุ่ม	151.98	880	.17	
รวม	161.70	883		

$$F_{.001}(3,880) = 5.42$$

จากตาราง 17 แสดงว่า ความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาชั้นปี 1 - ปี 4
ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ของการวิจัยคือ นักศึกษาระดับชั้นต่างกัน จะมีความคิดเห็น
ด้านการสอนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงจะนำเสนอผลตามความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาที่
แตกต่างกันมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดย q-statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดง
ในตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษา
ระหว่างชั้นปี 1 - ปี 4

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 1
		3.16	3.24	3.34	3.44
ปี 2	3.06	-	0.08	0.18***	0.28***
ปี 3	3.24		-	0.10	0.20***
ปี 4	3.34			-	0.10***
ปี 1	3.44				-

***มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001

จากตาราง 18 พบว่า ความคิดเห็นด้านการสอนของนักศึกษาระดับปี 1 ทางจาก
ชั้นปี 2 ปี 3 และปี 4 ปี 4 มีความคิดเห็นต่างจากปี 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติระดับ .001 แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง
ปี 3 กับปี 2

แสดงว่า นักศึกษาปี 1 มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านการสอนสูงกว่าปี 2
ปี 3 และปี 4 ปี 4 มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านการสอนสูงกว่าปี 2 ปี 3
แต่คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาระดับปี 3 ไม่แตกต่างจากปี 2

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของนักศึกษา
ทุกวิทยาลัย ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.08	2	.54	1.81
ภายในกลุ่ม	264.90	881	.30	
รวม	265.98	883		

จากตาราง 19 แสดงว่า ความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของนักศึกษาที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8 คือนักศึกษาพยาบาล
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของนักศึกษา
ทุกวิทยาลัย ระหว่างชั้นปี 1 - ปี 4

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	13.88	3	4.62	16.09***
ภายในกลุ่ม	252.14	880	.29	
รวม	265.99	883		

$$F .001 (3,880) = 5.42$$

จากตาราง 20 แสดงว่า ความคิดเห็นด้านการบริการของนักศึกษาระดับปี 1 - ปี 4
ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 9 ของการวิจัยคือ นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกัน มีความ
คิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำเสนอเฉลยของความคิดเห็นด้าน
การบริการนักศึกษาที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบเป็นรายข้อ โดย q-statistic ปรากฏผล
เปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาของ
นักศึกษาระดับ 1 - ปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 1
		2.88	2.95	3.02	3.22
ปีที่ 2	2.88	-	0.07	0.14***	0.34***
ปีที่ 3	2.95		-	0.07	0.27***
ปีที่ 4	3.02			-	0.20***
ปีที่ 1	3.22				-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาระดับ 1
ต่างจากชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ปีที่ 4 ต่างจากชั้นปีที่ 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติระดับ .001 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง
ปีที่ 4 กับปีที่ 3 และปีที่ 3 กับปีที่ 2

แสดงว่า นักศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการบริการนักศึกษาสูงกว่า
ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าปีที่ 2 แต่คะแนนเฉลี่ย
ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับ 4 ไม่แตกต่างจากปีที่ 3 และปีที่ 3 ไม่แตกต่างจากปีที่ 2

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียน โดยกำหนดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปีของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการสอนโดย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปีของนักศึกษา
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาใน วิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร
6. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการ นักศึกษาโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับชั้นปีของนักศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้กลุ่มนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี (เทียบเท่า) หลักสูตรการศึกษา 4 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ซึ่งมีรายชื่อวิทยาลัยพยาบาลดังนี้คือ วิทยาลัยพยาบาลหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก รวม 884 คน จำนวนแบบสอบถามที่ทำการวิจัย 894 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.88

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครึ่งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

โดยศึกษาและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข 2527 : 149 - 150) และลักษณะ มีคะแนน (ลักษณะ มีคะแนน 2526 : 116 - 121) โดยเลือกที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียน การสอนและการบริการนักศึกษา แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของ

นักศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของ

อาจารย์

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการ

นักศึกษาของสถาบันที่จัดให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบและแนบแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่วางไว้

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปคำนวณด้วยเครื่องจักรกลคอมพิวเตอร์ เพื่อหา ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าสถิติที่ได้ไปทดสอบสมมติฐาน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาเป็นรายขอ รายคน และรวมทุกคนกับเกณฑ์ที่วางไว้ เมื่อทราบระดับ ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยเปรียบเทียบ ตัวแปรระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ F-test

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายตัว เมื่อพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ของตัวแปรที่ทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ q-statistic ตามวิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Methods)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ค่าน โดยส่วนรวมมีคะแนนเฉลี่ยเป็นไปในทางนิมิตาน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายค่าน ปรากฏว่า นักศึกษามีความคิดเห็นทั้ง 3 ค่านเป็นไปในทางนิมิตาน ทุกค่านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ค่านการสอนของอาจารย์ ค่านการเรียนของนักศึกษา และค่านการบริการนักศึกษาของสถาบัน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏผลดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และปีที่ 4 เกี่ยวกับการเรียน การสอน และการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ค่านการเรียน ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าชั้นปีที่ 2 แต่ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่แตกต่างไปจากชั้นปีที่ 1

ค่านการสอน ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ไม่แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2

ค่านการบริการนักศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ไม่แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2

2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคิดเห็นค่านการสอนและการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษา

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

อภิปรายผล

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษายาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเรียน

1.1 สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า นักศึกษายาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ในเชิงนิมิต จากการที่ศึกษาพบว่า นักศึกษายาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในเชิงนิมิต ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลักษณ์ มีเนนันท (ลักษณ์ มีเนนันท 2526 : 91) ที่พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในคณาบริการวิชาการของนักศึกษายาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเรียนของนักศึกษาเป็นลักษณะเฉพาะของนักศึกษา ซึ่งเกิดจากการที่นักศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ นักศึกษาจะเลือกวิธีการเรียนของตนเองในขณะที่กำลังเรียนเนื้อหาวิชาในหลักสูตร นักศึกษาจะเลือกวิธีการเรียนของตนหลาย ๆ แบบ มากน้อยต่างกัน ตามแต่ละสถานการณ์การเรียน (Davidman. 1981 : 641)

1.2 ตามสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน และผลการศึกษาพบว่า นักศึกษายาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากระดับความสามารถทางสติปัญญาส่งผลต่อความสามารถในด้าน

ความคิดเห็น ความสนใจ และความสามารถในการปรับตัวทั้งที่ วิทยาลัย พุณเล็ก (วิทยาลัย พุณเล็ก 2513 : 30) ได้ศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงจะมีความแตกต่างจากผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำในเรื่องความสนใจในวิชาที่เรียน การรวมกิจกรรม การวิชาการ และการอ่านหนังสือ

1.3 ตามสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลที่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันและผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลจะต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งแตกต่างกันออกไป ดังที่ ประพนธ์ แสงจันทร์ (ประพนธ์ แสงจันทร์ 2529 : 91) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เรียนต่างระดับชั้นปีกัน มีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลโดยส่วนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนระดับชั้นต่างกันจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนมากน้อยตามระยะเวลาที่ศึกษา เป็นผลทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนจึงแตกต่างกัน

2. การสอนของอาจารย์

2.1 สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครในเชิงนิมิต จากผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในเชิงนิมิต ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดักชี มีนะนันท์ (ดักชี มีนะนันท์ 2526 : 9) ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในด้านการบริการวิชาการของนักศึกษาพยาบาลของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในสถาบันของตน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีการสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีการใช้อุปกรณ์การสอนที่จะช่วยกระตุ้น

“”ใหญ่เรียนสนใจและติดตามบทเรียนไปตลอด และจัดประสบการณ์จริงให้นักศึกษาพยาบาลได้ฝึกปฏิบัติใหม่ที่สุด (มาดี สนิทเชตรวิน 2517 : 303) จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ เป็นไปในทางเชิงนิมิต

2.2 ตามสมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน และผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประนอม แสงจันทร์ (ประนอม แสงจันทร์ 2529 : 90) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลโดยส่วนรวมทุกคนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันได้รับการสอนจากอาจารย์เหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นค่านการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน

2.3 ตามสมมติฐานข้อที่ 6 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน และผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ คาร์บโน (Carbno. 1981 : 940) ที่ว่า ระดับชั้นของนักศึกษามีแนวโน้มทำให้ความคิดเห็นต่อการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประเมศวร์ ขุนภักดิ์ (ประเมศวร์ ขุนภักดิ์ 2527 : 46) ที่พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่อการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นมีประสบการณ์ในการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันมาแตกต่างกัน โอกาสที่จะศึกษาหรือรับรู้ถึงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์จึงแตกต่างกัน อีกทั้งยังต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาผ่านมามากกว่าอีกด้วย

3. คานบริการนักศึกษา

3.1 ตามสมมติฐานข้อที่ 7 กล่าวไว้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ในเชิงนิมิต และผลการศึกษพบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีรวัดน์ พูนศิลป์ (ชีรวัดน์ พูนศิลป์ 2527 : 131) ที่พบว่า ตามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในคานบริการกิจการนักศึกษา โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ลักขณี มีนะนันท์ (ลักขณี มีนะนันท์ 2526 : 91) ที่พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในคานบริการกิจการนักศึกษาดานต่าง ๆ ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีได้รับบริการนักศึกษาจากสถาบันที่จัดให้ในรูปแบบเดียวกัน และเสมอภาคกันในคานความ เป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน และเป็นไปในทางที่ดี นักศึกษาจึงมีความคิดเห็นต่อการบริการนักศึกษา มีความใกล้เคียงกันในเชิงนิมิต

3.2 ตามสมมติฐานข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาแตกต่างกัน และผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วารุบุตร ฟาร์มขาก (วารุบุตร ฟาร์มขาก 2525 : 104) ที่พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครุภาควะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีรวัดน์ พูนศิลป์ (ชีรวัดน์ พูนศิลป์ 2527 : 134) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในคานบริการกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ สวัสดิ์ เรืองศรี (สวัสดิ์ เรืองศรี 2528 : 113) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารกิจการนักศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเนื่องจาก นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันได้รับการบริการนักศึกษาของสถาบันในรูปแบบเดียวกันจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน

3.3 ตามสมมติฐานข้อ 9 กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน และผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวดี เรื่องที่ 1 (สุวดี เรื่องที่ 1 2528 : 114) ที่พบว่า นักศึกษาระดับชั้นต่างกัน มีทัศนะต่อการบริการกิจการนักศึกษาตามสภาพที่เป็นจริง แตกต่างกันที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลักษณ์ มีนะนันท์ (ลักษณ์ มีนะนันท์ 2526 : 95) พบว่า นักศึกษาพยาบาลระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการหอพัก การบริการสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บริการอาหาร บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา บริการกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ชีรวัฒน์ พูนศิลป์ (ชีรวัฒน์ พูนศิลป์ 2527 : 139) ที่พบว่า นักศึกษาระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาแต่ละชั้นปีจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์การเรียนการสอน ทำให้เกิดอารมณ์ตึงเครียด ดังนั้นเมื่อได้รับการบริการนักศึกษา ไม่สนองกับความต้องการของนักศึกษา จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเป็นไปในเชิงนิมิต แต่เพื่อให้การเรียนการสอนและการบริการนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการเรียน ควรมีอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลแนะนำและช่วยเหลือ นักศึกษา แนะนำวิธีเรียนที่ถูกต้อและเหมาะสม รวมทั้งด้านชีวิตส่วนตัว และสังคม เพื่อให้ นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอน วิชาชีพพยาบาล นักศึกษาจะได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียน และเป็นพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่

2. งานการสอนของอาจารย์

2.1 ควรมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการดูงาน หรือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อนำมาพัฒนาการเรียน และสถาบันให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.2 ผู้บริหารและอาจารย์จะต้องสรรหาตำรา วัสดุและอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ทั้งรวมถึงการจัดสภาพห้องเรียน ให้มีอุปกรณ์พร้อมมูล เป็นแบบเอเนกประสงค์ จะทำให้ผู้สอนมีแรงจูงใจและความพร้อมในการสอนมากขึ้น และอาจารย์ควรจะใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้นักศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การสอนแบบกลุ่มตัวอย่าง การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบค้นคว้า เป็นต้น

3. งานการบริการนักศึกษา

3.1 ควรมีการประเมินการจัดบริการนักศึกษาและสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 การจัดดำเนินการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและการบริการนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่คำนึงไปตามนโยบายของสถาบัน ควรมีการชี้แจงให้นักศึกษาได้ทราบถึงความสำคัญทางวิชาการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่สถาบันจัดไว้เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาและการปรับตัวที่ดีแก่นักศึกษา ควรจัดปฐมนิเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะให้ข้อมูลแก่นักศึกษาอย่างชัดเจน

3.3 ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลวิชาชีพพยาบาลให้แก่นักศึกษาในระดับมัธยม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในรูปแบบต่าง ๆ และในโอกาสอันควร เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบลักษณะวิชาชีพ สวัสดิการที่พึงได้รับ อันจะเป็นแนวทางให้นักศึกษารูจักพิจารณา เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของตน ทั้งยังเป็นการป้องกันอัตราการสูญเสียทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ควรจะมีการศึกษาต่อไปคือ

1. ควรศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษา การลาออกกลางคัน และการสอบตกของนักศึกษาพยาบาล
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางกายบริการนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานบริการนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ จิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว
และกิจกรรมในวิทยาลัย ของนักศึกษาประกาศนียบัตรปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2515,
123 หน้า อุดมสำเนา
- คณะกรรมการโครงการแก้ปัญหาขาดแคลนพยาบาล รายงานวิจัยเรื่องปัญหาขาดแคลน
พยาบาล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร 2521,
หน้า 20
- จารุบุตร พาร์มขาว การจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 129 หน้า
อุดมสำเนา
- จินตนา ยูนิพันธ์ การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, 290 หน้า อุดมสำเนา
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ พฤติกรรมการสอนระดับอุดมศึกษา 2526,
197 หน้า อุดมสำเนา
- เจดีย์ว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี โรงพิมพ์
ตำรวจ 425 หน้า
- ทองเรียน อมรชกุล การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ จงเจริญการพิมพ์
กรุงเทพฯ 2525
- ชนิน ฐานพิทักษ์ "รูปแบบครู" มิตรครู 15 (15 พฤศจิกายน 2516 : 17)

ธีรวัฒน์ พูนศิลป์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในบริการวิชาการ

และกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี ปริญญาโท กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 168 หน้า อัดสำเนา

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย สัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน 26 - 28

กรกฎาคม 2523, 230 หน้า

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ "การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียน

การสอน กระบวนวิชาทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์

และการแพทย์ ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" ใน ผลการวิจัยทางการศึกษา

เล่ม 2 หน้า 9 - 24

ประชุมสุข อาชาวำรุง งานมหาวิทยาลัย การพิมพ์พระนคร 2522, 432 หน้า

ประนอม แสงจันทร์ ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีวะพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

ในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 2529, 122 หน้า อัดสำเนา

ประโยชน์ คุปตกาญจนกุล แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 131 หน้า

ปราณี สนิทวงศ์ "การบรรยายหลักการสอน" จันทร์เกษม 106 (พฤษภาคม -

มิถุนายน 2515) 20 - 26

ปรเมศวร์ ขุนภักดี การศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์

ในมหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2527, 131 หน้า อัดสำเนา

พรรณี เหมือนวงศ์ "การจัดการเรียนการสอนวิชาพยาบาลเพื่อสร้างเจตคติที่มีต่อ

การปฏิบัติการพยาบาลทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน" ใน ประมวลการประชุม

พยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6 2522, 217 - 221 หน้า

พิมพ์ สมพงษ์ และคนอื่น ๆ รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษานิสิตพยาบาลของนักศึกษา

พยาบาลรามธิบดี ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

2523 หน้า 33

- พูนทรัพย์ วงษ์พานิชย์ การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนใน
วิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร ปรินซิเพิล กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2523, 69 หน้า อักส่าเนา
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา กรุงเทพฯ ภาควิชา
 อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524
- ปิญโญ สาทร การบริหารงานบุคคล ไทยวัฒนาพานิช 2517, 587 หน้า
- มาลี สนิทเกษตริน "การเรียนการสอนมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างไร " วารสารพยาบาล
 4 : 299 - 303 ตุลาคม 2517
- รพี สุวรรณชัย เรื่อง ชาตอาริยะ และพจน์ย์ อ่านเปรื่อง "The Thai Professional
 Role : An Assesment of Role Expectation" ใน ผลงานวิจัยทางการศึกษา
 หน้า 418 - 422 โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2522
- ราตรี สุวรรณโพธิ์ศรี "ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะค่านิยมต่าง ๆ ของอาจารย์
 ในวิทยาลัยครูเชียงใหม่" ผลการวิจัยทางการศึกษาเรื่องการวิจัยทางการศึกษาผล
และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่มที่ 1 2522
- ลักษณี่ มีเนนันท และรุจิโรศ ชนุรักษ์ "การศึกษาแบบเรียนของนักศึกษาพยาบาล
 โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี 2526" รามาธิบดีเวชสาร 4 : ตุลาคม -
 ธันวาคม 2528 หน้า 186
- วัฒนา พุ่มเล็ก การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน
ต่ำชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรินซิเพิล กศ.ม.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 120 หน้า อักส่าเนา
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา มติใหม่ของนักศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษาคณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524

- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา การศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2522 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2523, 67 หน้า อักสํเนา
- ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล "จะสอบกันอย่างไรในมหาวิทยาลัย" วารสารครูศาสตร์
 9(4) : 41 - 51 กรกฎาคม - พฤศจิกายน 2523
- สายพิน ธรรมบำรุง การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527
- สงค์ อุทรานันท์ การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ หน้า 5 ภาควิชา
 การบริหารการศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
- สวัสดิ์ เรื่องศรี การบริหารกิจการนักศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ
นักศึกษากลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 145 หน้า อักสํเนา
- สมหวัง พิริยานุรัตน์ "สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน" วารสารการศึกษา
แห่งชาติ 14(4) : 68 - 83 เมษายน - พฤษภาคม 2523
- สํเนาวั ขจรศิลป์ หลักการกิจการนักศึกษา กองกิจการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 2525
- สําเรียง บุญเรืองรัตน์ และคนอื่น ๆ "เครื่องมือประเมินผลการสอน" การวัดผล
การศึกษา 4(1) : พฤษภาคม - สิงหาคม 2524
- มณฑล, มหาวิทยาลัย กองกิจการนักศึกษา มณฑล 25 คู่มือนักศึกษา โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
 2525, 80 หน้า
- ศิริยุพา ถนอมในเมือง ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2520 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 44 หน้า อักสํเนา
- สุจริต ศิริรัตน์ การสร้างแบบสำรวจเจตคติและทัศนคติในการเรียนระดับอุดมศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522

✓ สุชาดา ชัญญุธรรมรัตน์ ความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาพยาบาล
เกี่ยวกับลักษณะครู วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 91 หน้า

อัครสำเนา

สุณีย์ ชีรดากร จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิง
ปากเกร็ด 2525, 210 หน้า

สุรพันธ์ ยันต์ทอง และเฉลิม อยู่เวียงชัย ผู้รวบรวม ข้อคิดฝึกหัดครู ศ.อ.
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2517, 410 หน้า

✓ แสงวัน นิमितกิจจำรูญ การสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา วิชาพยาบาลของ
นักศึกษา อนุปริญญพยาบาล ผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ 2512 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 47 หน้า

อัครสำเนา

สำเนาวั ขจรศิลป์ "บทบาทและทิศทางของงานกิจการนักศึกษา" รายงานการสัมมนา
บทบาทและทิศทางอุดมศึกษาไทย หน้า 16 ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523

อุทุมพร ทองอุไทย "ลักษณะอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ" ผลการวิจัยทางการศึกษา
เรื่องการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่มที่ 1 2522,
หน้า 391 - 393

อรพรรณ ลีอนุชวัชชัย ความต้องการทางด้านบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล
ในวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2523

Atwood, Alvin R. "A Study of Student Personal Services Available in
Colleges of the Church of Nazarene in United States With
Recommendation for Improvement," Dissertation Abstracts International.
34 (January 1973 : 4402-A)

Backlund, Murilyne. "A Category Syatem of Nursing Education,"
International Nursing Review. 20 : 137 - 139, May, 1973.

- Barbara J. Lowery, and other, Nursing Students and Faculty Opinions Student Evaluation of Teaching, Nursing Research. Vol. 20, No. 5 September - October, 1971. p, 436 - 439
- Bowman Paul H. "Family Role in the Mental Health of School," in Mental Health and Achievement. p. 8, New York, John Wiley & Sons, 1965. 260 p.
- Brown, Sylvia T. "Faculty and Student Perception of Effective Clinical Teachers," Journal of Nursing Education. 20 November, 1985. p. 6 - 10
- Carno, W. Clifford. Student Evaluation of Teacher Effectiveness : A Case Study," Educational and Psychological Measurement. 41(4) : 437 - 451 Winter, 1971.
- Carr, James Francis. "The Problem Areas a Select Group of Student at Florida a State University as Indicate by the Mooney Problem Checklist," in Thesis Abstract Serie. V. 7 p. 93 - 97, India, School of Education, Indiana University, 1956.
- Cogan, Moris L. "Student of Teacher Behavior," The Journal of Experimental Education. 26 January, 1957. p. 135 - 139.
- Cronbach, Lu. Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd. ed., New York Harper, 1970. 752 p.
- Davidman, Lionard. "Learning Styles : The Myth, the Panacia, the Wisdon," Phi Delta Kappan. 6 : 642 - 645 May, 1981.
- Dorris Haris Cuerin. "Do you Underestimate your Student?," Journal of Nursing Education. Vol. 20, April 1981. p. 18
- Entwistle, N.J. and Dorothy. "The Relation Between Personal Study and Academic Performance," The British Journal of Education Psychology. 40, 132 - 143 June, 1970.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psctegology and Education 3rd. ed., New York, McGraw-Hill Book, 1971. 92 p.
- Finkenstein, Jason Albert. "Student service for Adults at The city University of New York," Dissertation Abstracts International. 44 December, 1983. 1703-A, -1704-A.
- Frederick, Robert W. The Third Curriculum. New York, Appleton-Century Ctofts, 1957. 454 p.
- Ferm H. Mims, "Student Evaluate Faculty," Nursing Outlook. Vol. 18 No. 7 July 1970. p. 53 - 55.

- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York McGraw-Hill, 1973.
- Hopke, William E. Dictionary of Personnel and Guidance Terms. Chicago : J.G. Ferguson, 1968.
- Irene A. Marshall. Working and Environment for Learning. Nursing Outlook. 22 December, 1974. p. 333 - 335
- Isaksen, L.H. "For More Effective Pupil Personnel Services," School Executive's Guide. New York, Prentice-Hall, Inc. 1967. 1171 p.
- Lex, James Joseph. "Attitude Change of Seminary Students Associated with a course in Group Dynamics," Dissertation Abstract International. 91, May, 1975.
- Lingren, Henry C. The Psychology of College. New York, John Wiley, 1969. 141 p.
- Lindquist, Everett Franklin. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton, Mifflin, 1953. 393 p.
- Lowery, Barbara J. and others. "Nursing Students and Faculty Opinion on Students Evaluation of Teachers," Nursing Research. 20 September, October, 1971. p. 436 - 439.
- Mallick, M. John. "Do Nursing Education Preach what they want Practiced?," Nursing Outlook. 25 : 244 - 247, April, 1977.
- Maddox, Harry. How to Study. London Co., & Wyman, 1963. 240 p.
- McDaniel, Ernest and Leonard Ravitz. "Student's Perception of College Instruction," Improving College and University Teaching. 19 : 217 - 218, Summer, 1971.
- Margaret D. Jacobson, "Effective and Ineffective behaviour of Teachers of Nursing as determined by their Students," Nursing Research. Vol.15, No.3 Winter 1971. p. 218 - 224
- Mill, H.R. "The Class and its Learning," Teaching and Learning : A Handbook for Instruction. The MacMillan Company, New York, 1972.
- Mims, Fern H. "Student Evaluate Faculty," Nursing Outlook. & : 53 - 55, July, 1970.
- Robinson, Nelson Starr. "An Investigation of Perceptions and utilization of Student Personnel Services by Selected College. Student Subcultures," Dissertation Abstracts International. 40 (July, 1980 : 379-A)

- Rogers, Louis Lorgy. "Problem Analysis Student of Selected Freshma Students at Applachian Stdte Teacher College," Dissertation Abstracts. 20 : 3169 October, 1960.
- Romine, Stephen. "Student and Faculty Perception of an Effective University Instructional Climate," The Journal of Educational Research. 26(4) December, 1974. p.139 - 143.
- Sylvia T. Brown, "Faculty and Student Perception of Effective Clinical Teacher," Journal of Nursing Education. Vol.20. No.9 November, 1981. p.6 - 10.
- Traverse, Robert M.W. Educational Measurement. New York, The Macmillan Company, 1958. 420 p.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2 nd. ed. New York, McGraw-Hill, Book Company, 1962. 907 p.
- Wrenn, Charles Gilbert. Student Personnel Work in College with Emphasis on Counselling and Group Experience. New York, Ronald Press C., 1951. 589 p.

ពាក្យដេញដោល

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอน
และการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการ เรียนการสอนและการบริการ
นักศึกษา จากวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามที่นักศึกษาจะตอบต่อไปนี้ เป็นข้อความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เรียนการสอนและการบริการนักศึกษา ผลที่ได้จากการตอบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา อาจารย์ และวิทยาลัยพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือป้องกัน แก้ไขปัญหา ที่นักศึกษาประสบอยู่ และเป็นแนวทางปรับปรุงด้านการเรียน การสอน และการให้บริการนักศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คำตอบนี้จะไม่มีผลต่อ ผลการศึกษาใด ๆ ทั้งสิ้น จึงขอความร่วมมือจากนักศึกษา โปรดตอบแบบสอบถามให้ ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยไม่ต้องลงชื่อนักศึกษา คำตอบทุกข้อของนักศึกษา จะเก็บไว้เป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลกระทำในรูปของกลุ่มนักศึกษา และจะใช้เพื่อ การวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน รวมทั้งหมด 74 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของ นักศึกษา

1		3
---	--	---

โปรดตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()
หน้าข้อความต่อไปนี้

1. ชื่อสถานศึกษา

--

4

- () วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
() วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
() วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
() วิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์
() วิทยาลัยพยาบาล กองทัพบก

2. ระดับชั้นปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่

--

5

- () ปีที่ 1
() ปีที่ 2
() ปีที่ 3
() ปีที่ 4

3. คะแนนเฉลี่ยครั้งสุดท้ายที่ได้

--

6

- () 2.75 ขึ้นไป
() 2.50 - 2.74
() 2.49 ลงมา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับตัวท่านเองในการเรียน ในวิทยาลัยพยาบาล
ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย✓/ เพียงข้อเดียว ในช่องที่ตรงกับ
ความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1	นักศึกษามีสมาธิในการเรียน ดี						☐ 7
2	นักศึกษาไม่ค่อยคุยกับเพื่อนใน ขณะที่อาจารย์สอน						☐ 8
3	นักศึกษามีความกระตือรือร้น ในการเรียนดี						☐ 9
4	นักศึกษาพยายามจดบันทึก ย่อในแต่ละวิชาเพื่อให้ เข้าใจง่ายขึ้น						☐ 10
5	นักศึกษามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียน การสอน						☐ 11
6	นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในการ สาธิตการสอนบางอย่าง						☐ 12

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับผู้ วิจัย
7	นักศึกษาไม่มีโอกาสแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียน การสอน						☐ 13
8	นักศึกษามีส่วนร่วมในการวาง กฎเกณฑ์การวัดผลการศึกษา						☐ 14
9	นักศึกษาใช้เวลาว่างใน การทำรายงานได้อย่าง เหมาะสม						☐ 15
10	นักศึกษามีเวลาดูหนังสือ ก่อนสอบเต็มที่						☐ 16
11	นักศึกษาไม่สามารถปรับตัว ให้เข้ากับการเรียนใน วิทยาลัยพยาบาลได้						☐ 17
12	นักศึกษาไม่มีเวลาในการ อ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ เพราะต้องทำงานที่ได้รับ มอบหมายมากเกินไป						☐ 18
13	นักศึกษาชอบค้นคว้าเพิ่มเติม จากการสอนของอาจารย์						☐ 19

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
14	นักศึกษาใช้เวลาว่างพบพว นตำราเรียนอยู่เสมอ						☐ 20
15	ภายหลังการทดสอบนักศึกษา ติดตามคนควาคำตอบจาก คำถามนั้นเสมอ						☐ 21
16	นักศึกษาค้นคว้าความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์เพิ่ม เติมเสมอ เพราะพื้นความรู้ ทางวิทยาศาสตร์ไม่ดี						☐ 22
17	นักศึกษาคิดว่าจำนวนวิชาที่ เรียนในแต่ละภาคการศึกษา เหมาะสมดี						☐ 23
18	นักศึกษาคิดว่าส่งรายงานทุกชิ้น ตามจำนวนและเวลาที่ กำหนด						☐ 24
19	นักศึกษาคิดว่าจะต้องเรียน ให้จบแม้ว่าจะไม่ชอบวิชา ชีววิทยามากนัก						☐ 25

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการสอน ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับอาจารย์ทุกท่าน ที่เคยสอนและกำลังสอน
ท่านอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓
เพียงข้อเดียว ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
1	อาจารย์ได้แจ่มจุกมุงหมาย ในการสอนแต่ละวิชาให้แก่ นักศึกษาอย่างชัดเจน						☐ 26
2	อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียน การสอนก่อนการเรียนทุกวิชา						☐ 27
3	อาจารย์สอนโดยคำนึงถึง ฐานความรู้ของนักศึกษา						☐ 28
4	อาจารย์สอนตามลำดับความ สัมพันธ์ต่อเนื่องของเนื้อหา						☐ 29
5	อาจารย์ไม่ได้วางแผนและ เตรียมการสอนทำให้นักศึกษา เกิดความสับสนในวิชาที่เรียน						☐ 30
6	อาจารย์ทบทวนเนื้อหาที่เรียน ผ่านปีก่อนสอนบทเรียนใหม่ ทุกครั้ง						☐ 31

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
7	อาจารย์พยายามเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้งให้ต่อเนื่องกัน						☐ 32
8	อาจารย์เร่งสอนเพื่อให้ทันจบบทเรียน						☐ 33
9	อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยายมากเกินไป						☐ 34
10	อาจารย์มีการสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้ง						☐ 35
11	กิจกรรมที่ใช้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอน						☐ 36
12	มีการซักถามนักศึกษาระหว่างการสอน						☐ 37
13	มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบประกอบคำอธิบาย						☐ 38
14	มีการตั้งคำถามให้นักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง						☐ 39
15	มีการแนะแนวทางให้นักศึกษาไปศึกษาเพิ่มเติม						☐ 40

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
16	มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา						☐ 41
17	อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยใช้ อุปกรณ์การสอน						☐ 42
18	ตำราและเอกสารสำหรับ การศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ						☐ 43
19	การใช้อุปกรณ์การสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา						☐ 44
20	การใช้สื่อการสอนชนิด ต่าง ๆ ช่วยให้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น						☐ 45
21	อาจารย์เปิดโอกาสให้ นักศึกษาซักถามและแสดง ความคิดเห็น						☐ 46
22	อาจารย์มีวิธีการสอนที่ สนใจและสนุกสนาน						☐ 47
23	อาจารย์ตอบข้อซักถามของ นักศึกษาให้เข้าใจชัดเจนดี						☐ 48
24	อาจารย์ชอบให้นักศึกษา ทบทวน						☐ 49

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
25	อาจารย์ให้ความเป็นกันเอง กับนักศึกษา						☐ 50
26	ขอสอบครอบคลุมเนื้อหาที่ เรียน						☐ 51
27	อาจารย์มีมาตรฐานในการ ให้คะแนนอย่างยุติธรรม ..						☐ 52
28	อาจารย์มีการทดสอบย่อย เพื่อให้นักศึกษามีโอกาส ปรับปรุงตนเอง						☐ 53
29	อาจารย์ออกข้อสอบชัดเจน และเข้าใจง่าย						☐ 54

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัย
พยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ การบริการนักศึกษา ที่ท่านได้รับ
ในวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ เพียงข้อ
เดียว ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
1	มีการดูแลความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของหอพักอย่างดี						☐ 55
2	การจัดห้องพักรวมสัดส่วนดี						☐ 56
3	มีสถานที่ซักผ้าเสื้อผ้า เพียงพอ						☐ 57
4	มีการจัดบริการข่าวสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภายใน หอพักเป็นอย่างดี						☐ 58
5	มีการจัดบริการพัสดุไปรษณีย์ และโทรศัพท์ สะดวกและ รวดเร็ว						☐ 59
6	มีการจัดยามดูแลทรัพย์สิน และความปลอดภัย						☐ 60
7	มีการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ สะอาดและบริการไฟฟ้า สว่างทั่วถึง						☐ 61

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
8	สถานที่รับประทานอาหาร สะอาด						☐ 62
9	มีการควบคุมความสะอาดใน การประกอบอาหาร						☐ 63
10	มีการควบคุมคุณภาพอาหาร ให้ถูกหลักโภชนาการ						☐ 64
11	มีการรักษาความสะอาดของ ภาชนะที่ใช้ใส่และรับประทาน อาหาร						☐ 65
12	มีบริการตรวจสอบสุขภาพ สะดวก และรวดเร็ว						☐ 66
13	มีบริการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ อย่างเพียงพอ						☐ 67
14	มีการประสานงานกับ โรงพยาบาลให้นักศึกษา เข้ารับการตรวจรักษาอย่าง สะดวก						☐ 68
15	มีข้อมูลหรือคำแนะนำด้าน สุขภาพอนามัยอย่างถูกต้อง และสม่ำเสมอ จากเจ้า หน้าที่ของหน่วยบริการสุขภาพ						☐ 69

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
16	นักศึกษาไม่ค่อยทราบว่า มีทุนช่วยเหลือในการศึกษา						☐ 4
17	มีการจัดสรรทุนการศึกษาได้อย่างยุติธรรม						☐ 5
18	นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินมีโอกาสขอรับทุนการศึกษาได้ทั่วถึง						☐ 6
19	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้ทุนการศึกษาอย่างเหมาะสม						☐ 7
20	มีหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับให้คำปรึกษาค้นต่าง ๆ เช่น คำนการเรียนและค่าส่วนตัว						☐ 8
21	มีการประชุมพิเศษเกี่ยวกับหลักสูตรระเบียบการ และวิธีปฏิบัติในวิทยาลัยพยาบาลให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจน						☐ 9

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับผู้ วิจัย
22	มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วและที่กำลังจะศึกษาอยู่						☐ 10
23	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมมือและเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา						☐ 11
24	วิทยาลัยพยาบาลไม่สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกวิทยาลัยฯ						☐ 12
25	มีการจัดอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ						☐ 13
26	วิทยาลัยพยาบาลสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านการเงินเป็นอย่างดี						☐ 14

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ถ้านักศึกษามีความคิดเห็นนอกเหนือจากข้อความข้างต้นที่มีผลกระทบต่อ
การเรียนการสอนและการบริการนักศึกษาของนักศึกษา โปรดเขียนลงในช่องว่างต่อไปนี้
 พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

1. ด้านการเรียน

ปัญหา

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

2. ด้านการสอน

ปัญหา

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

3. ด้านบริการนักศึกษา

ปัญหา

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตาราง 1 ข. แสดงผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล
เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ใน
กรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจของนักศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
” ด้านการเรียน	0.7738
” ด้านการสอน	0.9651
” ด้านการบริการนักศึกษา	0.9172
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	0.9504

ตาราง 2 ข. ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ความคิดเห็น
ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษา

ข้อ ข้อที่	ด้านการเรียน				t
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	3.68	.53	2.88	.58	3.92
2	3.44	.96	2.88	.58	2.25
3	3.80	.88	2.96	.83	3.21
4	4.08	.79	3.56	1.04	1.92
5	3.88	.42	3.12	.82	3.39
6	3.40	.88	2.76	.98	2.34
7	3.20	1.12	2.64	1.19	1.84
8	3.16	1.17	2.40	1.04	2.50
9	3.32	1.17	2.28	.52	3.99
10	2.56	1.28	1.64	.38	3.56
11	3.84	1.01	3.12	.97	2.54
12	3.00	1.09	2.36	1.03	2.19
13	3.00	0.40	2.32	0.37	3.85
14	3.24	.90	2.56	.80	2.60
15	3.68	.77	3.24	1.06	1.62
16	3.00	.80	2.4	.48	2.65
17	3.60	1.20	2.52	1.36	3.36
18	4.52	.41	3.96	.67	2.68
19	4.64	.55	4.20	.72	1.95

ตาราง 2 ข. (ต่อ)

ข้อ สอบ	๖ 			
------------	-------	--	--	--

ตาราง 2 ข (ต่อ)

ข้อ ข้อ	ด้านการสอน				t
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
21	4.24	.42	3.24	.74	4.63
22	3.52	.97	2.44	1.20	3.66
23	3.88	.42	2.96	.51	4.73
24	3.68	.77	2.68	1.25	3.50
25	3.92	.87	2.92	1.19	3.47
26	4.20	.64	3.44	.88	3.07
27	3.88	.58	2.96	1.15	3.48
28	4.32	.53	3.24	1.46	3.81
29	3.68	.37	2.48	.88	5.33

ข้อ ข้อ	ด้านการบริการนักศึกษา				t
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	4.16	.61	2.92	.79	5.22
2	3.8	1.04	2.36	.79	5.32
3	3.24	1.54	2.12	.90	3.67
4	3.64	1.03	2.2	.48	5.85
5	3.68	1.17	2.4	.92	4.41
6	3.2	1.2	2.4	.96	2.58
7	4.2	.96	2.8	1.04	4.95

ตาราง 2 ข (ต่อ)

ข้อ สอบ	ผลการบริการนักศึกษา				t
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8	4.48	.32	3.68	.61	4.11
9	4.36	.47	3.6	.56	3.74
10	4.6	.24	3.32	.77	6.34
11	4.32	.05	2.68	.61	10.00
12	4.40	.56	2.92	.71	6.55
13	3.88	.74	2.16	.85	6.80
14	3.80	.56	2.04	.59	8.17
15	4.24	.50	2.64	.79	7.03
16	3.68	.61	2.44	.40	6.13
17	3.56	.88	3.0	.48	2.39
18	3.88	.98	2.92	.71	3.68
19	4.16	.61	2.92	.39	6.17
20	3.68	1.01	2.64	.47	4.26
21	4.24	.34	3.2	.64	5.24
22	3.92	.87	2.96	.51	4.06
23	4.28	.60	3.04	.59	5.66
24	3.52	.88	2.90	1.36	2.40
25	3.32	.53	2.24	.98	4.38
26	3.16	.61	2.20	.56	4.43

ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการ
นักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ระเป็ยบ สีนปภานานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2531

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 948 คน จากวิทยาลัยพยาบาล 5 แห่ง คือวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าส่วนร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลแต่ละระดับชั้นนี้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-distribution) และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายคู่ โดยใช้ q-statistics ปรากฏผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมและรายค่านับเป็นไปในทางนิมาน
2. นักศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าผลการสอนและการบริการนักศึกษา ไม่พบความแตกต่างกัน
3. นักศึกษาพยาบาลระดับชั้น ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

NURSING STUDENTS' OPINIONS OF THE LEARNING/TEACHING
AND STUDENT SERVICES AT GOVERNMENT
NURSING COLLEGES IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

RABIEB SINPAPANANONE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

August 1988

The purpose of this study is to survey nursing students' opinions regarding learning/teaching activities and services provided for students at governmental nursing colleges in Bangkok. The sampled population consisted of 948 nursing students in their first, second, third and fourth years of study in academic year 1987 at 5 nursing colleges: Royal Air Force Nursing College, Police Nursing College, Bangkok Nursing College, Kuakaroon Nursing College and Army Nursing College. The data-gathering instruments included questionnaires and evaluation scales constructed by the researcher. The data were analyzed by means of percentage, average and standard deviation. Opinions and academic achievements of nursing students were compared among student groups in different years of study by means of F-distribution. Differences were also pair-tested

1. On the whole and on the case-by-case basis, nursing students opinions concerning learning/teaching activities and student services at governmental nursing colleges in Bangkok tended to be positive.

2. concerning learning activities, there were statistically significant differences at level 0.01 between students in different achievement groups; but no differences were found regarding teaching activities and student services.

3. Regarding teaching activities and student services, there were statistically significant differences at level 0.001 between students groups in different years of study.